

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

2 травня 2023 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Доброго дня! Ми маємо кворум і можемо починати засідання комітету.

Я безмежно вдячна Збройним Силам України за те, що ми маємо цю розкіш – фактично безпечно збиратися в залі засідань нашого з вами комітету і розглядати питання, як то кажуть, не словом, а ділом. Дякуємо Збройним Силам України!

Сьогодні ухвалили важливий закон, який, зокрема, започатковує реформу ВЛК (військово-лікарських комісій) і дає можливість бійцям пораненим нарешті перестати як кур'єри бігати по всій країні із документами, а покладає обов'язок на центри комплектування або лікарні передавати ці документи. Це важлива річ, яку ми з вами сьогодні зробили.

Повертаючись до, власне, безпосередньо предмету нашого зібрання, ви всі маєте проект порядку денного. Одне питання у нас з вами на сьогодні заплановано – це заслуховування звіту Національного антикорупційного бюро. Відповідно у нас присутній керівник Національного антикорупційного бюро пан Кривонос, заступник пані Поліна, детективи.

Давайте спочатку порядок денний затвердимо. Чи пропозиції до порядку денного в когось є додаткові, колеги? Тоді прошу порядок денний одразу в цілому затвердити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Отже, я пропоную такий регламент нашого із вами заслуховування: дати слово Директору Національного антикорупційного бюро для доповіді і потім відповідно питання-відповіді і обговорення. І пане Семене, я, якщо можна, попрошу вас зробити акцент на двох речах: результати роботи, безумовно, і, власне, що ще ми як профільний комітет можемо зробити для того, щоб вам було краще і ефективніше працювати.

Дякую дуже. Тоді прошу, вам слово.

КРИВОНОС С.Ю. Доброго дня, шановні народні депутати! Радий бути присутнім сьогодні на засідання комітету, презентувати досягнення очолюваного мною відомства Національного антикорупційного бюро. Зі мною, як вже пані голова сказала, мій заступник Лисенко Поліна Олександрівна, керівник Головного підрозділу детективів Калужинський Андрій Володимирович, керівник Управління внутрішнього контролю Осипчук Роман Сергійович. Я буду періодично звертатися до своїх колег у разі, якщо від вас будуть надходити запитання за профілями, ми будемо користуватися, будемо спільно відповідати.

Я коротко про себе, напевно ви знаєте, але я очолював до призначення на посаду Директора НАБУ, очолював Державну інспекцію архітектури і містобудування, фактично цей орган створювався з нуля. Основним напрямом – це було антикорупційна діяльність, очищення сфери видачі дозвільних документів від корупції. На сьогоднішній день очолюю Національне антикорупційне бюро.

Я розумію, що останній рік і це пов'язано з багатьма чинниками і з війною, і з можливо там певними аспектами комунікації, робота бюро може сприйматися в певному сенсі, з певними моментами, як просідання. Проте, досягнення бюро насправді є суттєвими, є над чим працювати, є що посилювати, але з радістю презентую основні досягнення, в процесі сьогоднішнього звіту.

Серед своїх основних завдань, які я бачу на посаді – це забезпечити стабільність інституції, незалежність роботи, політичну нейтральність, рівновіддаленість від усіх політичних процесів, партій. Результат, робота інституції повинна бути спрямована на результат, на безпосередні завдання і функції, які покладені профільним Законом про Національне антикорупційне бюро.

Тож розкажу і дуже важливо, от якраз це засідання комітету, тому що це дає можливість обговорити ті проблемні питання, які є в діяльності, налагодити наші спільні, напрацювати спільні шляхи вирішення тих проблем, які існують на законодавчому рівні та інше.

Тому з початку війни робота НАБУ не зупинялася, підрозділи НАБУ і Управління спеціальних операцій і детективи були залучені до виконання спільних завдань з Силами оборони України. Наші працівники приймали участь у спільних групах по документуванню воєнних злочинів на початку, після звільнення територій, після деокупації територій Київської області. Приймали участь у розмінуванні на території, розмінування території Харківської області, залучені до виконання спільних завдань по виявленню диверсійно-розвідувальних груп ворога на території проведення бойових дій і також розслідування топ-корупції не припинялося. Тож за цей час, за друге півріччя 2022 року, були викриті та знешкоджені корупційні схеми, які існували в ПАТ "Укрнафта", "Одеський припортовий завод", "Укргазбанк", "ПриватБанк".

За активної позиції детективів бюро, майно Межигір'я було повернуто до держави. Було встановлено винних у махінаціях з майном військових у місті Львові та місті Ужгороді. Було викрито злочинну організацію в місті Одеса, я детальніше по кожній справі потім або на ваші запитання зупинюся, доповім. Було завершено слідство у справі, так званій справі, "Роттердам+". Викрито злочинну організацію в АРМА, також відправлено на лаву підсудних куратора грального бізнесу і депутата Київміськради.

Можу сказати, сьогодні ми буквально уклали Меморандум з Мінцифри і ми підраховували розмір, перерахованої на підставі Угод, укладених з особами, викритими НАБУ, на підставі Угод перераховано на підтримку ЗСУ, на підтримку тільки проекту "Армія дронів" більше 600 мільйонів гривень, за які вже активно закуповуються і дрони, і інша, необхідна для наших військових, техніка та зброя.

Вже за перебування мною на посаді директора НАБУ, було викрито злочинну організацію, очолювану колишнім очільником Фонду державного майна України, також притягнуто посадовицю Головного управління ДПС в

одній із областей за отримання систематичних відкатів, за розблокування податкових накладних. Активно розслідуються інші провадження, що стосуються зловживань у сфері оподаткування, митниці. Вже є певні напрацювання і, я сподіваюся, що цього року ми також продемонструємо істотні результати в цьому напрямку, будуть пред'явлені підозри іншим учасникам відповідних злочинів.

Ще раз наголошую, що НАБУ не має і детективи НАБУ, і я особисто немає тут жодного політичного компоненту і справи, які ми розслідуємо. Нам не важливі ні політичні погляди, ні приналежність до тої чи іншої партії.

Також суспільство, і я знаю, активна частина суспільства і бізнес обговорюють певні справи. Ми також на них зупинимось, надамо такі розгорнуті коментарі в тих межах, в яких ми можемо на стадії досудового розслідування щодо даних справ.

І, звісно, ми прийшли налагодити співпрацю. Серед наших таких основних викликів, в контексті майбутньої відбудови, це я розумію, що суспільство буде очікувати і підвищення ефективності роботи НАБУ, і залученості в ці процеси, особливо, розслідування фактів корупції під час саме використання публічних фінансів, проведення публічних закупівель, використання взагалі коштів спрямованих на відбудову. І ми вже повинні до цього бути готові організаційно, забезпечені відповідними ресурсами. І тут, в першу чергу, потрібна допомога буде від вас, в даному, це унесенні відповідних змін до законодавства, законодавчих змін до Закону профільного "Про Національне антикорупційне бюро". І збільшення чисельності детективів, чисельності працівників НАБУ, оперативних працівників, аналітиків для ефективного розслідування злочинів.

Також нам потрібна більш ефективна експертиза, що маєтсья на увазі. Ті експертні установи до яких звертається, в яких призначаються на сьогоднішній день експертизи детективами Національного антикорупційного бюро. У нас є факти і розголошення відомостей досудового розслідування, і затягування проведення експертиз, що суттєво ускладнює розслідування взагалі злочину, і призводить до різноманітних ризиків, і фактично затягування досудового розслідування. І, скажімо так, це впливає також і на показники ефективності Бюро, в даному випадку.

Тому нагальною, на нашу думку, є потреба створення при НАБУ власної експертної установи з обов'язковою умовою проведення відкритого конкурсу очільника цієї організації, такого відкритого конкурсу на кшталт як відбувається там, в тому числі з обранням директора НАБУ із залученням міжнародних партнерів, членів Ради громадського контролю і громадськості такої відкритої конкурсної процедури.

Що додати хотілося б також в контексті нашої співпраці, я відкритий 24/7, мої заступники в робочому порядку, ми обмінюємося контактами.

Щодо окремих кейсів, давайте я проактивно виступлю, в даному випадку прокоментую справу колишнього очільника НАК "Нафтогаз України".

Я хочу сказати, що головна історія в даній справі не в тому, що хтось виписав собі премію, не в тому як ця людина, ця особа, керувала компанією це про це мова не йде. Це питання з точки зору законодавства, з точки зору дотримання законодавчої процедури прості, процедуру за якою ухвалювалося рішення про преміювання та головне – розмір цієї премії.

Тому я зачитаю з вашого дозволу, ексголова правління НАК "Нафтогаз України" у травні 18-го року за версією слідства всупереч вимогам законодавства видав наказ про преміювання працівників компанії, на підставі чого було виплачено майже більше 260 мільйонів гривень за перемогу в арбітражі проти російського "Газпрому". Ця сума суттєво перевищувала нормативно визначені розміри таких виплат, до того ж які нормативні, на думку слідства це і відповідно до законодавства становила, повинна була становити максимально 37-48 мільйонів гривень. Але фактично виплачена сума перевищувала, значно перевищувала цю суму. 19.01.2023 року було повідомлено про підозру керівника, 23.01 ВАКС було антикорупційним судом було визнано підозру необґрунтованою, проте апеляційною палатою ВАКС це рішення про визнання необґрунтованою підозри було скасовано і було визначено заставу керівнику підприємства в розмірі 229 мільйонів гривень, з яких він вніс на сьогоднішній день лише 107 мільйонів гривень.

15.03.2023 року додатково апеляційною палатою накладено на керівника підприємства обов'язок носити електронний браслет. У зв'язку із відмовою продовжити строки досудового розслідування детективами прийнято рішення про відкриття матеріалів даного провадження, про завершення досудового розслідування, про відкриття матеріалів. Зараз сторона – обвинувачений із захисниками знайомиться з матеріалами даного провадження. Процес відбувається доволі з їх боку активно. Я думаю, що найближчим часом вже ми будемо скеровувати цю справу до суду.

Щодо розслідування, я думаю, всіх буде цікавити, також і суспільство, розслідування в оборонно-промисловому комплексі. Спочатку війни і взагалі, в принципі, під час діяльності Національного антикорупційного бюро взагалі зловживання в сфері ОПК були у фокусі уваги. Тому що детективами НАБУ і прокурорами САП було викрито зловживання за весь час, за 8 років діяльності НАБУ на понад 15 підприємствах комплексу. За результатами розслідування було до суду скеровано 10 справ з обвинуваченням понад 40 осіб. Серед них колишній перший заступник секретаря РНБО, керівники департаментів закупівель Міністерства оборони, Служба експортного контролю, очільники державних підприємств. Справи щодо цих осіб слухаються у суді. Зараз уже на сьогоднішній день в роботі детективів понад 40 кримінальних проваджень, що стосуються закупівель в сфері оборони та інших фактів.

_____ . Мається на увазі починаючи з 24 лютого?

КРИВОНОС С.Ю. Станом на сьогоднішній день перебуває більше 40 проваджень. Є провадження, які тривали ще до початку повномасштабного вторгнення, є ті провадження, які були розпочаті вже після 24 лютого і стосувалися окремих подій. Я тут уже... Окремих подій, які, на думку слідства,

могли відбуватися в цей період. Як ви знаєте, було повідомлено заступнику колишньому міністра оборони про підозру нещодавно щодо зловживання службовим становищем якраз під час закупівлі продуктів харчування. Буквально на минулому тижні було оголошено про підозру, повідомлено про підозру.

Щодо справ по митниці, у нас також є провадження і там, де досудове розслідування вже завершено, і вже встановлені розміри збитків. Це відомі контрабандисти так звані. Є провадження, що стосується отримання неправомірних вигод, вигоди колишнім керівником Державної фіскальної служби України. Триває досудове розслідування в низці кримінальних проваджень. Ми очікуємо проведення ключових експертиз, відповіді на запити про міжнародно-правову допомогу з країн, де відбувався експорт в нашу країну і з яких відбувався імпорт в нашу країну там певних окремих товарів. Тому очікуємо, що також ближчим часом, є сподівання, завершення повідомлення про підозру посадовим особам митних органів, які були залучені до цієї протиправної діяльності, а також керівникам певних організованих злочинних груп, які були задіяні в контрабанді товарів і в цій злочинній діяльності безпосередньо посадових осіб митниці. Зараз не буду вдаватися в деталі, але ми очікуємо, що в нас досудове розслідування активно зараз триває саме по справах зловживань на митниці.

Перед вами представлений звіт. Я думаю, що немає сенсу зачитувати кожен сторінку, всі можуть ознайомитися. Я, скажімо так, озвучив ключові справи, які розслідувалися НАБУ у другому півріччі. А, ви знаєте, я не згадав, але це вже 2023 рік. Була викрита злочинна організація за участю заступника міністра регіонального розвитку. Це вже справа стосувалася після початку 2023 року на отримання неправомірної вигоди в доволі значній сумі: більше 400 тисяч доларів, якщо я не помиляюся.

Тому дякую за увагу. Прошу, давайте перейдемо, якщо немає заперечень, можемо перейти до формату запитання-відповіді.

ГОЛОВУЮЧА. Олександр, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.М. Дякую. Вітаю! Ткаченко Олександр.

В мене по цифрах запитання. А скажіть, будь ласка, скільки справ було передано до суду? Я розумію, що час, який займає розгляд справи у суді, він до вас не має ніякого відношення, але просто, щоб розуміти, скільки справ, наприклад, було передано, давайте за 2021-2022, і скільки з цих справ, які були передані на розгляд, по суті вже розглянуто, ну, хоча б принаймні в першій інстанції.

КРИВОНОС С.Ю. Ну, я можу сказати, зараз дані у мене за друге півріччя: 34 обвинувальні акти направлено до суду за друге півріччя. Я хочу сказати, що в першому півріччі, яке ще не добігло до кінця, вже ми наближаємося - да, Андрій Володимирович – якщо я не помиляюся, до цієї цифри, або вже навіть її перевищили, вже 38... 37 за перший квартал, якщо врахувати, десь уже 40 справ тільки в першому півріччі, яке не завершилося, вже направлено до суду.

ТКАЧЕНКО О.М. А скільки розглянуто в суді?

КРИВОНОС С.Ю. Я знаю, що ВАКС ухвалено рішень більше 110. Це загалом, там є і виправдувальні вироки, є і затвердження угод про визнання винуватості. Також останнє рішення: було засуджено керівника, якщо я не помиляюсь, зараз згадаю, до 12 з половиною років, ВАКС визнав винним у привласненні, мені здається, більше 20 мільйонів гривень. Це справа, що стосувалася... Вибачте, зараз я передивлюся і скажу. Це буквально на минулому тижні ВАКС ухвалив обвинувальний вирок. Я зараз озвучу. Якщо немає запитання до цього, уточнюючого, я зараз уточню останній обвинувальний вирок, до якого було особу засуджено... *(Не чути)*

ТКАЧЕНКО О.М. В мене є ще одне питання. Ви під час свого виступу згадали, ну, не згадали, це, мабуть, пропозиція чи плани, що ви хочете збільшити штат?

КРИВОНОС С.Ю. Так.

ТКАЧЕНКО О.М. Ви можете пояснити, ну, з чим це пов'язано? Я так розумію, ви робили якісь дослідження всередині організації і дійшли до висновку, що вам треба якась певна кількість для того, щоб поліпшити показники чи поліпшити процедуру досудового розслідування?

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Так, ми розраховували...

ТКАЧЕНКО О.М. А ще, скільки, ну, я так розумію, що передбачено теж штатним розкладом заробітна плата і скільки це збільшення... Ну, яке навантаження буде при збільшенні цього штату на бюджет?

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую за запитання.

Я хочу дуже тут важливо наголосити, що збільшення штату знайшло... Збільшення штату передбачено також Державною антикорупційною програмою затвердженою і там це питання окремо зазначено, так само як і питання вирішення проблем з призначенням експертиз щодо справ підслідних Національному антикорупційному бюро.

Так, ми проводили відповідні розрахунки. Ми виходимо з того, що це буде фактично 250 осіб, які будуть здійснювати, безпосередньо пов'язаних там детективів, старших детективів, які будуть здійснювати...

ТКАЧЕНКО О.М. Це загалом чи додається?

КРИВОНОС С.Ю. Додається, да.

..які будуть, загалом зараз 287 детективів, які здійснюють безпосередньо залучення до досудового розслідування. Передбачається, що буде збільшено до 250, але туди будуть входити: управління аналітики, це буде збільшення аналітичних підрозділів – це ті, які проводять аналітику і мають доступи до баз даних, і фактично збирають аналітичну інформацію і передають її детективам. Це збільшення кількості оперативних працівників для того, щоб збільшити оперативні можливості, там зовнішнє спостереження і таку інше. Ну, і так само збільшення штату детективів.

Чому? Чим це викликано? Тому що кількість проваджень в роботі НАБУ постійно зростає і навантаження фактично зростає. Тим більше, що ми говоримо про збільшення на майбутнє, це, напевно, починаю чи з 2024 року. І ми всі очікуємо нашої перемоги. І виділення значних коштів і ресурсів – ми будемо розуміти, що і посилення ролі тут НАБУ, і моніторингу за цими процесами, зумовить і збільшення навантаження на нас. Навіть зараз ми відчуваємо доволі серйозне навантаження. У нас, я хочу наголосити, про це, я не зазначив, більше 20 осіб перебувають в лавах Збройних Сил України. І у нас є недостатньо кадрових ресурсів. Тому так ці цифри розраховані щодо, зараз дуже важливо, щодо фінансових розрахунків.

Є законопроект, у нас підготовлений, якщо я передам з фінансовими розрахунками, там є детально. Ми вже під ту майбутню штатку, яку ми вже бачимо після того, як буде збільшена штатна чисельність. Там є чітко і на які потрібно, що потрібно для закупівлі матеріально-технічної бази, комп'ютерів, транспортних засобів і те, що потрібно на виплату заробітних плат.

Я хочу зазначити, що тут ми також розраховуємо на допомогу міжнародних партнерів, тому що вона суттєво відчувається і зараз, нам передають і транспортні засоби, і комп'ютери, і техніку, і проводять навчання. Тому це не навантаження виключно на державний бюджет України, але ті розрахунки ми з задоволенням з вами поділимося.

До речі, дуже важливо, що ми зараз маємо план щодо оптимізації штатної чисельності, в межах цієї штатної чисельності, яка на сьогоднішній день є, ми вже зараз працюємо над оптимізацією процесів, можливістю вивільнення більше 20 одиниць, штатних одиниць, для посилення саме підрозділів оперативного-технічного управління, підрозділів, детективів і аналітиків. У нас в планах створення окремого відокремленого підрозділу в місті Дніпрі, тому що у нас потрібно забезпечити представництво у містах, в місті мільйоннику. І Харківське територіальне управління, в межах якого функціонує підрозділ детективів, це недостатньо, тому що вони покривають досить великий масив, територію і місто Дніпро, яке є надзвичайно великим містом мільйонником, не мати там підрозділу НАБУ, для нас дуже не зручно. Тому що дуже багато слідчих дій проводиться, обшуків, тимчасових доступів в межах і області, і міста. Тому, я сподіваюся, що найближчим часом, протягом кількох місяців, ми завершимо довивільнення цих кадрових ресурсів, оптимізацію Апарату і збільшення саме, так умовно кажучи, силових підрозділів.

ТКАЧЕНКО О.М. І ще коротенько, мабуть, це не запитання, може скоріше ваша думка. Ви казали, в 2015 році було створено НАБУ, працює зараз 280, так детективів?

КРИВОНОС С.Ю. Да.

ТКАЧЕНКО О.М. Ви хочете додати ще 250, тому що з ваших слів, я так розумію, кримінальні правопорушення корупційні вони зростають.

У 2019 році було створено, запущено, скажемо так, роботу ВАКС. Але при тому, що є робота НАБУ і є робота ВАКС, корупційні правопорушення

зростають. Як ви вважаєте, з чим це пов'язано, може бути з роботою цих інституцій або може це невдале законодавство, або може ще якісь інші причини? Тому що ці органи, вони створені для того, щоб цю корупцію долати. Але ми бачимо, що в цей же час кількість кримінальних правопорушень, які пов'язані з корупцією, вони зростають.

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую. Я сказав би, що тут зростає ефективність роботи НАБУ і тому у нас в роботі більше 711 проваджень на сьогоднішній день.

ТКАЧЕНКО О.М. Тобто чим більше ви ловите, тим більше крадуть?

КРИВОНОС С.Ю. Чим більше ми ефективніші, тим більші провадження і тим більше злочинів ми викриваємо.

Я, до речі, хочу звернути увагу, нещодавно дослідження проведене і опубліковане під час презентації Державної антикорупційної програми. Там є ті сфери, які громадяни і бізнес вважають найбільш корумпованими, це митниця, це податкова сфера, це суди. І, звісно, я до речі хочу згадати, ми трьох суддів викрили тільки протягом одного тижня, це буквально тому у квітні відбулося. І, так, безумовно, корупція є, вона присутня і потрібно більше уваги приділяти. Але, я хочу сказати, що ці 250 це не тільки детективи, це і детективи, і аналітики, і оперативні працівники.

ТКАЧЕНКО О.М. 280 це ви додаєте лише детективів?

КРИВОНОС С.Ю. Да.

ТКАЧЕНКО О.М. 250, я перепрошую.

КРИВОНОС С.Ю. 250. Дивіться, 300 ми розраховували, що нам потрібно 300 штатних одиниць. З них 250 це підрозділи детективів оперативно-технічного управління, оперативні працівники і аналітики. Це ті, що аналізують інформацію, збір даних, аналізують модулі публічних закупівель, там у них багато функцій. Якщо говорити 50, це працівники апарату, тому що там є розрахунок причому при збільшенні чисельності детективів потрібно збільшувати апарат це кадри, це бухгалтерія, це фінанси. Тому говорити про те, що в межах цих 250 це виключно детективи, ні це не так. Тобто там буде певна частина детективів, яка доєднається до роботи головного підрозділу детективів. Зрозуміло.

ТКАЧЕНКО О.М. Зрозуміло.

КРИВОНОС С.Ю. Тому, що говорити про навпаки, то, що чим більше ми викриваємо корупцію, це говорить не тільки про те, що зростає рівень корупції, це говорить про ефективність інституції. Є над чим працювати. І я ж говорю, що і зараз з тією штатною чисельністю, яка є на сьогоднішній день, це 700 осіб, ми маємо резерви для підвищення ефективності і це резерви не тільки вивільнення штатних одиниць, це є впровадження нових цифрових технологій. Ми вже на завершальному етапі впровадження і кейс електронного кримінального провадження у нас фактично ми там напрацьовуємо, там до кінця року ми повністю розгорнемо цю інфраструктуру. Це суттєво зменшить навантаження бюрократичне з детективів, я буквально там простими словами,

це не потрібно буде перекладати туди сюди бумажки і все це буде в електронному вигляді. Дуже спрощена комунікація Спеціалізованої антикорупційною прокуратурою, подача відповідних клопотань до Вищого антикорупційного суду. Тобто це суттєво зменшить навантаження бюрократичне, дозволить детективам напрацьовувати над перспективними кейсами.

Що ми хочемо ще зробити в межах нинішнього штату? Ми хочемо оптимізувати наші ресурси саме на виявлення чинних корупційних схем і діяльності злочинних організацій, злочинів, які вчинюються або готуються. Це золотим стандартом Національного антикорупційного бюро я можу назвати справу знову ж таки колишнього заступника міністра регіонального розвитку. Коли злочин було викрито на етапі фактичного початку його вчинення, коли там частину неправомірної вигоди учасники цієї злочинної організації розподіли між собою і підкупили цього заступника міністерства або діяльність тої злочинної організації в місті Одеса, да. Тобто це була на піку своєї могутності злочинна організація, чітко розподілено за ролями, з залученими посадовцями. І вона функціонувала, і фактично викрита була в момент найбільшого піку її розвитку. Я вважаю, що такі справи, тобто не кількість кримінальних проваджень, скільки зареєстровано чи скільки направлено - це не стовідсотковий показник, - а саме викриття отакої топ-корупції, злочинів, які вчиняються, і вчиняються злочинними організаціями, де є систематичне збирання коштів, де є відкати на тендерах, на закупівлях, - це наш пріоритет. Саме тому наша важлива задача – саме концентруватися на таких речах.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо можна, Володимир Кабаченко мав питання. І я прошу дати йому зараз можливість його задати, бо він мав раніше піти. Потім Вікторія, Роман і Олексій. Я перепрошую, Анатолій Петрович, не побачила за Вікторією. І ви, безумовно, також. І в мене також є питання, але я дам спочатку вам, колеги, висловитися.

ТКАЧЕНКО О.М. А, ще одна ремарочка коротка. З урахуванням того, що відбувається в Одесі, я просто прожив там 18 років, я гадаю, вам лише на Одесу треба буде 250 співробітників.

КРИВОНОС С.Ю. Якраз тут доповнити. Якраз і мова йде, для того щоб активно інтегруватися, активно розслідувати відповідні злочини, а не розслідувати постфактум, коли все відбулося, коли ми там складне економічне провадження...

ТКАЧЕНКО О.М. Я розумію, на упередження.

КРИВОНОС С.Ю. Так, на упередження. Це, зрозуміло, потрібно певні підрозділи зміцнювати, розширювати, для того щоб, можливо було більш ефективно розслідувати відповідні провадження.

ТКАЧЕНКО О.М. Дякую за ваші відповіді.

КРИВОНОС С.Ю. А за Одесу ви праві, я там колись працював, там тільки на митниці вистачає.

КАБАЧЕНКО В.В. Володимир Кабаченко.

Пане Семене, ми вас вітаємо з призначенням на посаду Директора Національного антикорупційного бюро України.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую.

КАБАЧЕНКО В.В. У мене до вас є три коротких запитання.

Перше питання. До якогось часу НАБУ був незалежний орган, а сьогодні статус НАБУ – це центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом. І ви у своїй промові сказали, що в діяльності НАБУ відсутній будь-який політичний компонент. Моє ж питання: чи ви відчуваєте якийсь тиск на вашу діяльність з точки зору зміни статусу НАБУ.

КРИВОНОС С.Ю. Абсолютно...

КАБАЧЕНКО В.В. Це перше питання.

КРИВОНОС С.Ю. А це перше, ну давайте. Добре, да.

КАБАЧЕНКО В.В. Можемо...

КРИВОНОС С.Ю. А чи відповідати? Питання – відповідь.

КАБАЧЕНКО В.В. Як вам зручно.

КРИВОНОС С.Ю. Мені зручно, я скажу, що жодного тиску не відчуваю. І зміна цього статусу, вона не призвела до того, що у Директора НАБУ стало менше захищеності. Підстави для звільнення Директора НАБУ або там... вони там, ну, там доволі складна процедура, тому в даному контексті я відчуваю захищеність.

Щодо рівня заробітних плат працівників – вони також захищені законом. До речі, тут я звертаюсь до вас, шановні народні депутати, було прийнято там певні внесення змін до законодавства, які можуть призвести і вплинути на рівень заробітної плати детективів Національної антикорупційного бюро, це може негативно позначитися. Тому що ця компонента, ця компонента незалежності, вона одна із найефективніших, це мінімізує корупційні ризики в діяльності детективів і це зменшує тиск. Тому що гідний рівень заробітної плати дозволяє ефективно розслідувати кримінальні провадження.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую.

У вас, у вашій презентації на сторінці 17 зазначено епізод корупції на "Одеському припортовому заводі".

КРИВОНОС С.Ю. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. 2019-2022 роки. Моє питання: чому тут не зазначено новий епізод корупції на "Одеському припортовому заводі" від 2023 року? Яка причина?

КРИВОНОС С.Ю. Зараз поясню. Тому що це звіт за друге півріччя 2022 року, відповідно до Закону України про Національне антикорупційне бюро, маю звітувати саме. Але я проговорив цю справу, розуміючи, що таке питання може бути, ну, задане, я проговорив про те, що, так, цей епізод був викритий. Загальні суми, розмір збитків, який на сьогоднішній день в до судовому розслідуванні установлені, сягають 400 мільйонів. Потенційно ми оцінюємо розмір виведених коштів в 2,9 мільярда гривень. Досудове розслідування триває, у нас там активно проводяться інші слідчі дії.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую.

Третє питання. Я вхожу до складу Тимчасової слідчої комісії щодо питання незаконного використання гуманітарної допомоги.

КРИВОНОС С.Ю. Так.

КАБАЧЕНКО В.В. В місті Дніпро був викритий дуже неприємний епізод і він вже був адресований на НАБУ. Ми, на жаль, станом на сьогодні не отримали для себе будь-яку зрозумілу відповідь для нас, для членів ТСК. Тому я вас хочу попросити, щоб ми разом із членами ТСК завітали або до вас, або до когось із ваших колег, щоб ми повідомили про факт скоєного злочину, воно підслідне саме НАБУ. І щоб ви або ваші колеги особисто взяли за таке соціально-актуальне питання.

КРИВОНОС С.Ю. З задоволенням зустрінемося вже на базі НАБУ, можемо окремо заслухати, в межах тих, можемо поділитися тими напрацюваннями, які у нас є. Я одразу зазначу, що у нас є в провадженні справи, що стосуються гуманітарної допомоги, вони активно розслідуються і в тому числі той факт, який говорите ви.

Ми нещодавно отримали від вас звіт, ознайомилися, зараз він знаходиться на вивченні головного підрозділу детективів. Не розкриваючи тайну досудового розслідування, ми активно розслідуємо ці провадження, проводимо обшуки, тимчасові доступи, документуємо.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую. ТСК зворотній зв'язок ще не отримало, тому знову ж таки, ми б хотіли б, якщо він вже є, я для себе зрозумів з вашої промови, що він вже є, щоб ви нас хоча б в усному порядку повідомили про якісь результати проміжні, щоб ми розуміли, що ця робота ведеться.

КРИВОНОС С.Ю. Добре.

Андрій Володимирович, у нас там по справам, по гуманітарці, може дасте, що у нас там в тій частині.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Ну в нас є декілька справ...

ГОЛОВУЮЧА. Якщо можна, в мікрофон говоріть.

КРИВОНОС С.Ю. В мікрофон, Андрій!

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. У нас декілька справ таких, вони стосуються різних регіонів, в тому числі є справа і по Дніпру і по Західним областям і по Східним областям, тобто працюємо над цим питанням.

А з приводу звернення, я думаю, що там просто ще строки розгляду не настали, ми обов'язково вам повідомимо про результати.

КРИВОНОС С.Ю. Просто щоб ми з вами були в діалозі.

КАБАЧЕНКО В.В. Хорошо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, Вікторія, я бачу, пам'ятаю. Пам'ятаю, колеги, бачу руки, ціла черга на питання, всім дам слово обов'язково.

СЮМАР В.П. Я запитаю про речі, які тут в комітеті ми розглядали, у нас було виїзне засідання в Одесу, раз ви вже нагадали нам Одесу. Ми там досить відкрили таку цікаву схему з дозволами на виїзд морякам і навіть законодавчим шляхом вирішували це питання. От законодавчим шляхом ми ніби його спробували вирішити, просто упростили цю всю роботу дерегуляцією.

А от питання, що з цією справою? Тому що рідко такий прецедент, коли цілий антикорупційний комітет приїжджає, там губернатор приходить, мер приходить, всі і закон той був прийнятий. Хто за цим стояв, за цією схемою, яка давала там колосальні гроші, суспільство так і не почуло? Це от перше питання. Давайте по черзі.

КРИВОНОС С.Ю. Я попрошу Андрія Володимировича прокоментувати цю справу, я знаю, що вона у провадженні у нас, ми розслідували відповідні факти. Знаю, знайомий з цією темою ще будучи до державної служби, активно приймав участь у законопроектній роботі з цього приводу і знаю там тих людей, які активно боролися з цією історією. Тому схема, мені здається, оцінювалася щорічно там більше 150 мільйонів доларів, але це те, що артикулювалося публічно.

СЮМАР В.П. Ви рахували 10 мільйонів, мінімум, в місяць.

КРИВОНОС С.Ю. В місяць, да.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Дякую за запитання. Це провадження у нас розслідується, ми комплексно вживаємо заходів і, можна сказати, що вже фактично ця схема не працює. Тому що там те програмне забезпечення, яке давало можливість певним стороннім особам на цьому наживатися, воно на сьогодні не працює. Там побудований зовсім інший механізм, підтвердження, сертифікація, атестація моряків і здавання іспитів. А ми зараз, наші зусилля спрямовані на те, щоб якраз встановити, хто з посадових осіб інспекції з питань моряків, я може не коректно назву, не точно, пам'ятаю, хто був залучений і хто з цього отримував неправомірну вигоду. Тому що безпосередньо це робили не посадовці, а сторонні зовсім люди, які якимось чином, поки що незрозумілим до кінця, застосували своє програмне забезпечення, стали, так би мовити, посередниками між моряками і державою, і саме вони з цього отримали дивіденди. Я думаю, що, звичайно ж, ділилися і з посадовцями, просто в цьому полягає складність доведення, що воно, скажімо так, за руку ніхто нікого не піймав і тому, постфактум, ми зараз це намагаємося з'ясувати.

СЮМАР В.П. Схема не працює ще тому, що моряки, у нас, по-перше, немає судноплавства і ніхто чоловіків не випускає з країни, думаю, що значною мірою мінімізує ці ризики, але все-таки хотілось би почути...

КРИВОНОС С.Ю. Можна я додаю, пані Вікторіє?

Я дуже дякую комітету за активну позицію. Я знаю, що завдяки зусиллям народних депутатів були внесені відповідні зміни до Закону щодо визнання документів щодо стажу, це, я думаю, що суттєво вплинуло на цю всю історію. Але якщо будемо отримувати сигнали щодо повернення цієї схеми, ви абсолютно праві, що на сьогоднішній день виїзд моряків обмежений. Фактично наші моряки не можуть виїжджати у зв'язку із військовим станом за кордон, це зрозуміло. І тому ми не можемо говорити про те, що ця схема повністю там ліквідована, хоча ліквідовані передумови. Там досить серйозні глибинні реформи, на нашу думку, були проведені в частині визнання стажу і там створення апеляційної палати, заміни програмного забезпечення.

І повертаючись, коротка ремарка, що саме збільшення чисельності і оптимізація структури роботи НАБУ саме на виявленні документування отримання цієї неправомірної вигоди в момент вчинення, коли ці "прокладки", так звані бек-офіси і інші історії, коли вони акумулюють ці кошти.

СЮМАР В.П. Але я впевнена, що ви знаєте вигоду набувачів. Ну, впевнена просто.

_____. Знати і довести *(Не чути)*

СЮМАР В.П. Я розумію. Ну, добре, що якщо знаєте, це вже великий крок у напрямку доведення.

Друга історія. Мені здається, що справді вона важлива. І я тут навіть вашої поради хочу почути в контексті там законодавства і нам як законодавцям, що нам треба змінити. Бо, розумієте, ми маємо такі зараз складні дихотомії, коли ми бачимо, наприклад, тут у нас був міністр оборони в контексті скандалу з яйцями по 17 гривень, з договорами непрозорими. Знов-таки наша ініціатива була змінити законодавство, зробити прозорими закупівлі. Мені здається, так і не працює ця система зараз, тобто ці договори досі не публікуються прозоро. Так, там є, хтось пішов у відставку, якась справа порушена, но знову таких конкретних відповідей ми не почули.

Водночас є дійсно справа скандальна Коболева, де людина досить прозоро виграла в Росії, виписала собі премію із зароблених грошей, бо багато заробила для держави. І от коли люди бачать такий нібито подвійний підхід, тут нібито все зрозуміло, нікого не грабував, не заробляв на державі, а чесно виграв для держави гроші і взяв собі премію. Я розумію, що там формально були якісь зачіпки, я зараз кажу про суспільну реакцію. Які гроші не повернулися газпромівські? Давайте, нехай вони будуть в Москві. Звичайно, повернулися в український бюджет.

І з другого боку є справи, коли кажуть, що йде війна хтось заробляє на харчуванні для... І тут відповідей немає. Це проблема в законодавстві, чи проблема в реакції, проблема в чому, як її вирішувати?

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую, пані Вікторія. Знову ж таки, ми не оцінюємо ефективність того чи іншого... Ми не оцінюємо ефективність на посаді тої чи іншої особи, як менеджера. Ми навіть не ставимо це під сумнів, в даному контексті. Не ставимо під сумнів досягнення окремої особи. Я не говорю зараз про конкретну особу, я говорю про, це ж не одна там справа, я просто не зачепив ще там іншу, так само, є, яка викликає критику.

І тут важливо, що у нас однаковий підхід до кожного суб'єкта, який підслідний НАБУ. В разі виявлення документування злочину детективами Національного антикорупційного бюро, вони в межах і спосіб визначений законодавством зобов'язані реагувати і зобов'язані завершити досудове розслідування.

Що ж до пріоритезації напрямів досудового розслідування, про яке ви говорите, я кілька разів акцентував свою увагу, що це найважливіший мій пріоритет на сьогоднішній день пріоритезувати роботу НАБУ і зусилля

сконцентрувати Національного антикорупційного бюро щодо виявлення системної схемної корупції. Діяльності злочинних організацій із залученням чинних топосадовців, чинних керівників фінансово-промислових груп, це наш пріоритет, мені дається, що нам це вдавалося і вдається. І останні справи якраз свідчать про те, що нами було зупинено діяльність чинних злочинних організацій. І тому говорити в контексті одної або кількох справ, я думаю, і оцінювати ефективність Бюро, не зовсім було б правильно.

СЮМАР В.П. Я просто так само вболіваю за ваші успіхи, якщо чесно. І, як людина, яка за це голосувала і тут в комітеті завжди голосувала, в принципі всі ваші ініціативи і підтримувала. Я дійсно хочу, щоб в Україні існувала оця політично незалежна, антикорупційна інфраструктура.

І от поки що... І ось ці справи Пивоварського-Коболева, ну, вони мають певну тінь політичної замовленості і не такої актуальності для суспільства, як нагальні справи, які безпосередньо шкодять сьогодні державі. Я тільки про це зараз сказала. Ви тут праві, це питання пріоритетів, пріоритизування того, як ви це бачите. Нам важливо зараз всім спільно не нашкодити, не, знаєте, знівелювати цей імідж, який роками просто вибудовувався і нами, і міжнародними партнерами, громадськими лідерами. Це, можливо, тонкі речі, можливо, щось треба поправити і в законодавстві також, але давайте мати це на увазі, тому що це великий виклик, довіра.

КРИВОНОС С.Ю. Я знову ж таки підкреслю, ще раз повертаючись, не оцінювали в даному випадку ефективність реформи, оцінювали конкретні факти, і детективи розслідували конкретні факти, і в даному досудовому розслідуванні разом з прокурорами дійшли до того результату, який є: повідомлено про підозру, на сьогоднішній день відкриваються матеріали справи. Я думаю, що суд поставить крапку в тій і в іншій справі, і ми будемо рухатися далі.

Да, Андрій Володимирович.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Якщо можна. Ті діяння, які інкримінуються Коболеву, були вчинені в 2018 році і розслідувались, якщо я не помиляюся, з 2019 року. І це теж якраз питання щодо і ресурсів людських, і тих самих експертиз. І ті питання, які озвучувались раніше, забюрократизованості кримінального процесу, що ті речі, які відбуваються зараз, якщо це економічні злочини, якщо це не хабарі, де людину ловлять за руку, вони будуть розслідуватись, на жаль, при існуючих процедурах декілька років.

СЮМАР В.П. З 2019 року чи 2018-го?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Події відбулися в 2018-му, зареєстровано провадження, по-моєму, чи 2019-го, чи 2020 року, тобто раніше, набагато раніше.

КРИВОНОС С.Ю. 2019-го.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Да, 2019 року.

КРИВОНОС С.Ю. В 2019 році зареєстровано. Андрій Володимирович абсолютно правий, якраз от забюрократизованість кримінального процесу і призводить до тривалого розслідування даних справ, саме економічних справ.

Тому що експертиза може тривати роками: рік, півтора, два, - затягуватися. Тобто ці речі абсолютно очевидні, і знову ж таки, я повторююсь, є зливи інформації щодо конкретних експертиз. Це, очевидно, потрібно вирішувати, і я думаю, що це і в зоні відповідальності і антикорупційного комітету, тобто розраховуємо на вашу підтримку. Я розумію, що питання і правоохоронного комітету є, до речі, питання посилення інституту укладення угод зі слідством, яке також знайшло своє відображення у державній антикорупційній програмі. Це, очевидно, розвантажило б взагалі кримінальне провадження, і ресурс вивільнило б, і економічний ефект від цього досить доволі відчутний був би. Я знову ж таки повторююсь, тільки за укладеними угодами зі слідством, тільки в першому кварталі, да, у перший квартал надійшло, ми сьогодні там таку умовну звірку на словах провели з Мінцифри, більше 600 мільйонів гривень і це тільки та частина коштів, яка була в цих кримінальних провадженнях по угодах. Тобто там є і кошти конфісковані, це не тільки кошти, які сплачені на підставі угоди обвинувачем, це і конфісковані кошти також.

ГОЛОВУЮЧА. Так, колеги, Анатолій Петрович, потім Роман, потім Олексій.

ІВАНІСОВ Р.В. Зараз я, потім Анатолій Петрович ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. *(Загальна дискусія)*

Державною мовою тільки колеги, будь ласка.

ІВАНІСОВ Р.В. Вітаю вас Семен Юрійович з призначенням на посаду.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую.

ІВАНІСОВ Р.В. Шановні колеги, я, працюючи в Антикорупційному комітеті, говорив ще вашим попередникам керівникам, що дійсно от хочеться, щоб цей орган був незалежним і вперше незалежним від нашого керівництва держави, щоб не було кумів, сватів, братів як-то було на початку наших виборів, то всі про це говорили, ну, бачимо, на жаль, іншим.

Стосовно... От я подивився звіт. Хочу вас попросити, да, і от всіх вас колег з НАБУ, щоб ми не ганялися за динозаврами. Як я за 3,5 роки тут побачив, тобто ми всі ганяємося, ми створили багато органів і ДБР, і НАБУ, і САП, і ВАКС, і все-все, і ми ганяємося за динозаврами, які 15-го року там, 10-го року щось крали. Тобто ви тратите на це багато часу і ресурсу, да, у нас сьогодні є у владі, сьогодні є корупція. От, перше, дивлюся ваш звіт стосовно ДФСУ неправомірно отримали ексголова там колись. У нас сьогодні, тобто я виступав, подавав і, до речі, ми ж на НАБУ подали документи від нашого комітету. У нас сьогодні управляється відшкодування незаконного НДС, в ручному режимі, ким? Посадовцями.

Я знаю, що до товариша Євгенія Сокура є якісь там, кримінальне чи впровадження, чи ні, ну на цьому і крапка. А все воно їде, все відшкодовується, я привів приклад, де оце конкретно і компанія, яка відшкодовує собі 9 мільйонів 968 тисяч, 69 тисяч, 67 тисяч, кожен місяць. Тобто такий бізнес, я не знаю, в Америці мабуть такого не має.

І це відбувається постійно, постійно звертаються до нашого комітету зі скаргами, що деякі посадовці, не буду називати прізвища зараз. Але я

впевнений, що ви багато знаєте і зі своїми детективами це відпрацьовуєте – це люди сьогодні у владі знаходяться, в владі. Які сьогодні в ручному режимі керують ризиками, тобто сидить, на комп'ютері, ти в ризиках, ти не в ризиках і всі з області возять гроші. Це перше, будь ласка, зверніть на це увагу, бо це є сьогодні.

Стосовно таможні, готую зараз матеріал, виступав у нас на комітеті, стосовно таможні. Я ініціював і просив комітет підтримати, вигнати корупціонера Черкаського, знаєте, там де клейма не було де ставити, вибачте за таку тавтологію.

Що ми отримали? Поставили заступника, якого привів пан Рябікін. Окей, поставили того хлопця. Що ми бачимо, кого він ставить на виконуючого обов'язки таможні? Ну, це жах, якщо він колишній співробітник Служби безпеки України – це не дає йому права чи якихось привілеїв.

Що ми сьогодні бачимо? Ми сьогодні бачимо як їдуть фури незаконно і Служба безпеки їх затримує, з айфонами на мільйони доларів. Когось звільняють? Нікого ніхто не звільняє. Чому не звільняють? Якщо ми йдемо в Європу, ми так всі говоримо про це складно, що ми будемо в Європі, що от у нас всі органи антикорупційні, все це чудово. А в яку Європи ми йдемо, якщо людина в Європі, ви самі знаєте, десь оступилася, то він сам пише заяву, а у нас палкою їх не виженеш, вони сьогодні всі у владі, всі носять касу.

Стосовно, до речі, зараз у вас буде матеріал з незаконного отримання хабарів виконуючим, бо він видавав, я не знаю, там вже правоохоронні органи будуть доводити. Але сьогодні той, хто виконує обов'язки керівника таможні України в тому році, коли почалася війна, видавав сертифікати на вивіз металобрухту. Понад 100 мільйонів гривень хабарів за нижчі сертифікати, про це всі знають, і знов мовчать.

Стосовно Міноборони закупівель. Я досі не розумію, знову ж таки виступав на комітеті, колеги підтримали, було звернення. Чому ми ганяємось за кимось, які там колись, десь працювали якісь там керівники? У нас сьогодні вони це роблять, сьогодні вони не оприлюднюють ніякі тендера, вони сьогодні крадуть гроші у держави, у військових. У нас є, я не знаю, може, я там десь помиляюся, поправте мене, ВКР, воєнна контррозвідка, за нею закріплена економіка, вона відповідає за закупівлі Мінобпрони, чи хто? Чому вони мовчать? Чи вони в долі, чи в темі, чи як вони? Чи ми повинні боятися, якщо СБУ, то всі впали під стіни, я не розумію цього?

Ліс. У нас у лісі великі проблеми сьогодні є. Сьогодні обелечиваєт ліс, хто? Влада. Є у влади люди, які сьогодні обелечиваєт той ліс. Чому в нас дві компанії всього приватні, весь ліс продається на аукціонах через дві приватні компанії? Чому це происходит? Чому не державні? Чому сотні мільйонів заробляє якийсь підприємець, який, до речі, не сидить в Україні?

Я вас дуже прошу просто, це знаєте, як порив душі, не те, щоб запитання. От зверніть, будь ласка, на це увагу. Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Романе Валерійовичу, от із всього перерахованого по кожному є цікаві провадження. Працюємо.

ІВАНІСОВ Р.В. Дай боже, щоб воно... Знаєте, я був два рази на...

КРИВОНОС С.Ю. Документуємо.

ІВАНІСОВ Р.В. От губернатор Рівненської області (кажу відверто під стенограму) 5300 гривень коштує... асфальту. Ну, в Одесі коштує 4600 чи 4300, ну, в Одесі, де одні євреї, вибачте, я нічого проти них не маю. Не може такого бути, тобто завищена планка у два рази, но ніхто на це не звертає уваги. Мене визивають, кажуть: такого не може бути. Я говорю: ну, от же документи, от же закупівлі, як це не може бути? І от так по всюди. Я вас дуже прошу, не ганяйтесь за динозаврами, бо дійсно у вас мало людей. Ну давайте от отсюда їх почистимо і в нас все буде добре і дійсно буде Європа.

Дякуємо.

КРИВОНОС С.Ю. Дякуємо.

Я хочу звернути увагу ще на підслідність Національному антикорупційному бюро. У нас все ж таки це топ-посадовці, певні суми неправомірної вигоди ми розслідуємо. Тому, скажімо так, всі зловживання на митниці, там отримання дрібних хабарів за перетин кордону або навіть не дрібних хабарів, хабарі можуть бути і серйозні, але, ну, ці злочини можуть бути неслідними Національному антикорупційному бюро.

Я закінчу зараз, секунду. Але ми документуємо цю діяльність, знову ж таки, в межах... і викриваємо ці злочини в межах досудового розслідування. Ми затримали, я повторююсь, керівника... начальника одного з підрозділів Головного управління ДПС у одній із областей на отриманні неправомірної вигоди якраз за розблокування податкових накладних, коли підприємство віднесено до ризикових – йому блокується податкова накладна. І в нас є ще провадження, в межах яких активно здійснюються зараз слідчі дії, в тому числі негласні. Тому зараз коментувати я в даному випадку не зможу, але я сподіваюся з тими ресурсами, які є, і у нас талановитий колектив, ми зможемо викрити ще злочини в даній сфері.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

Семен Юрійович, я вже наостанок добавлю. От, Андрій Володимирович, Волинська, це називається: територіальний підрозділ ДБР, да, чи як там правильно? Да?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. *(Не чути)*

ІВАНІСОВ Р.В. Да, вони зробили кримінальне провадження відкрите, ну, на цьому крапка. Ну, вже рік відкрито. От я писав на голову ДБР, ну, відповідь даже, ну, не хочу читати, ну, все іде добре, займаємося, справа відкрита. Він видавав сертифікати. Як він там називається? Сертифікат 1 – на вивіз металобрухту.

КРИВОНОС С.Ю. EUR.1? Да?

ІВАНІСОВ Р.В. Якщо ви подивитесь, ну, це жах взагалі, тобто якщо тонна умовно коштує півтори, умовно, да, півтори тисячі гривень металобрухту, да, це сертифікат повинен коштувати, то вони отримували за 400 гривень. Тобто писали, що він не підлягає повторній переробке, да.

Тільки такі підприємства, їх не існує, 60 відсотків підприємств взагалі не існує, тобто пеньки одні, а вони писали, що вони оттуда стружку возять. А ті підприємства 10 років стоять закриті, то де ти стільки стружки візьмеш і під це вкрали тільки за 2022 рік понад 100 мільйонів гривень втратила держава і все. Я в ДБР кажу Сухачову, а що, давайте створимо спільну комісію, давайте ж розберемося, сьогодні ж людина при посаді, вона ж видавала. Да, да, все тайна слідства, тайна слідства. У нас так все в тайні слідства просто, от і все. То зверніть на це увагу, це дуже цікава історія. І сьогодні цю людину хочуть поставити керувати таможною України, тобто перевести свого на тверду посаду, це абсурд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, будь ласка, Анатолій Петрович, потім Олексій, потім Андрій Одарченко в Zoom і, колеги, я також маю свій список питань.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, звичайно, що ми всі хочемо, щоб корупція пішла на спад, але, на жаль, вона поки що у нас процвітає і, я вважаю, що вона є загрозою номер два після тієї агресії війни, яка сьогодні відбувається.

От я почитав, повністю згоден з тими виступами моїх колег, які були сьогодні почуті вами. Але я хотів би більш конкретно запитати по вашому звіту і таке інше. От я читаю, що відправили на лаву підсудних у другому півріччі, я порахував, 31 справу. Пройшли і засуджені за корупції 11 справ, 20 не пройшло, або це виправдувальні вироки, або вони ще там розглядаються і таке інше. Мені б хотілося, щоб ви зробили аналіз для себе, чому, або не кваліфіковане документування у цих справах, або корупція в судах, або воно таке, що втратили якусь цікавість і таке інше. Начебто, 31 справа за півроку це начебто нормально, але 11 пройшли, а 20 не пройшли. Це трішки наштовхує на думки, що на цих 20 ми потратили і гроші, і час в пустую, це саме ті резерви, які повинні, ви кажете, збільшувати людей і таке інше. Це перше.

Друге. Ті, які пройшли через суди, були засуджені. Скажіть, будь ласка, я тут дивлюся, один народний депутат. Хто це такий і скільки він отримав?

_____. Це Сольвар, отримав по-моєму 6 років позбавлення волі.

БУРМІЧ А.П. Це колишній, так, депутат?

_____. Так.

БУРМІЧ А.П. Колишній і по якихось там старих справах. Я, дійсно...

КРИВОНОС С.Ю. Я хочу.

Я перепрошую. Немає старих справ. Є справи, по яких строки досудового розслідування а строки притягнення до кримінальної відповідальності сплили. Але старих справ, особливо, коли там присвоєно більше 100, 200, 300 мільйонів гривень та, навіть, 10 або й 3, їх немає. Тому ми повинні й зобов'язані їх розслідувати. Інша справа, що частина цього ресурсу повинна бути спрямована, і вона спрямована, на документування чинної злочинної діяльності.

Щодо запитання 38 направлених обвинувальних...

БУРМІЧ А.П. 31.

КРИВОНОС С.Ю. ...31-го направлено обвинувального акту до суду і засуджених 11 осіб, то це мова йде: 31 за друге півріччя направлено. 11 засуджено Вищим антикорупційним судом України.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Якщо можна, конкретизую. 34 провадження направлені до суду, 12 розглянуто з обвинувальними вироками, які вступили в законну силу. Ті, що два, розглянуто з постановленням виправдувальних вироків. Решта справ, вони в розгляді. А причина тривалого розгляду основна, на мою думку, точно так же як і тривалого розслідування, - це процедури, які виписані в Кримінальному процесуальному кодексі. У нас є кримінальні провадження, я можу назвати, щодо мера одного обласного центру, широковідомого, в якому підготовче засідання не може відбутись більше 2,5 років. А ще є одне провадження по двох народних депутатах, які обвинувачуються в отриманні неправомірної вигоди, теж там була операція під прикриттям - всі, мабуть, пам'ятають це кримінальне провадження, - то там майже 4 роки не може відбутись підготовче засідання, одне-єдине. І це відбувається тому, що у кожного з них до п'яти адвокатів, а неявка одного адвоката в процес – це вже його автоматичне відкладення. І при бажанні це може тривати до нескінченності.

Точно так же те, що стосується... Ми б і раді, і хочемо звертати увагу на ті злочини, які відбуваються сьогодні, ми і звертаємо увагу, але навіть якщо ми сьогодні виявляємо злочин, ми притягнемо до відповідальності, якщо це мова йде про економічний злочин, ми притягнемо людину до відповідальності через півтора, два і більше років. Тоді знову це буде вже не актуально, тому що людина вже буде не на посаді і так далі, і так далі. Тому що тимчасовий доступ місяць до будь-якого документу, експертиза може бути три місяці, пів року, рік, скільки завгодно. І те ж саме стосується реально неможливості охопити ті провадження, які у нас є, вони нашої підслідності, ми їх нікуди не можемо діти, навіть якщо там злочини вчинені були раніше. В нас немає вибору: це розслідувати, це не розслідувати. От така проблема.

БУРМІЧ А.П. Ясно. Друге питання: по експертизі.

Те, що ви пропонуєте створити при НАБУ експертизу. На жаль, так вийшло і я вже ці питання десь 2 роки піднімаю про те, щоб заслухати нашу Аудиторську палату і нам треба щось на кшталт контрольно-ревізійного управління незалежного зробити. Тоді вони зможуть документувати всі економічні збитки, на прикладі того, що ви колись проводили справу про "Роттердам плюс", провели біля сотні експертиз і таке інше, а одної ревізії достатньо було, щоб за пів року посадити, знайти винуватих, задокументувати збитки і таке інше. Тому незалежну таку експертну службу, чи як її там назвати, створювати в державі треба.

І я теж до вас, Анастасія Олегівна, звертався вже разів десять, про те, щоб нам заслухати недоліки у наших ревізійних і контролюючих фінансових службах і щось зробити таке, яке допомагало б не тільки НАБУ, а іншим хто документує економічні злочини. Тому над цим питанням треба нам всім дуже

попрацювати і створити такий законопроект, де ми б це все зробили і допомагали їм працювати, правоохоронним органам. Тому що вони без цього будуть робити ось ці експертизи, тратити гроші, а виходу буде нуль.

Третє питання. Скажіть, будь ласка, в двох словах, як у вас взаємодія з іншими правоохоронними органами, наприклад, зі Службою безпеки? Тому що першоджерела отримання інформації, яку можна дійсно на сьогодні отримати, все-таки я думаю, що у них ще та база агентури збереглася, не знаю, яка вона у вас, є чи немає? Але чи бачите ви в цьому проблеми, чи потрібно, скажімо, десь і нам в це діло вмішатися, щоб покращити ефективність взаємодії? Чи ви не вбачаєте проблем у взаємодії з іншими правоохоронними органами, які є, скажімо, згідно до вашої компетенції скидують вам первинну якусь вам оперативну, перевірену інформацію, як у вас тут налагоджено?

КРИВОНОС С.Ю. Скажу, що, наприклад, останнє викриття судді в місті Одеса, це була спільна робота з головним управлінням Служби безпеки України в Одеській області і центральний апарат, Андрій Володимирович, був залучений, да, таким чином там.

І інші викриття судді документувалися з Головним управлінням Національної поліції з одної з областей, повідомлено про підозру у складі спільної слідчої групи з Державним бюро розслідувань колишньому заступнику міністра оборони щодо зловживань на закупівлях. Тобто робота у нас з іншими правоохоронними органами є і напрацювання там, в тому числі отримані за результатами їх агентурної чи оперативних там розробок, вони передаються. І там, де суб'єкти підслідні нам, ми ці провадження беремо до досудового розслідування.

БУРМІЧ А.П. Тут же у вас немає проблем.

РИВОНОС С.Ю. Тут питання інше, що у нас є своя певна специфіка і ми намагаємося наші провадження розслідувати з урахуванням певної специфіки самостійно, особливо ті там дуже чутливі. Тобто є напрацювання наші, які ми розслідуємо самостійно, тому що детективи є у нас і оперативними працівниками, не тільки слідчими. Але взаємодіємо з іншими органами, так само документуємо злочини спільно з ними.

БУРМІЧ А.П. І побажання, два слова. Підтримую побажання моїх колег.

Сьогодні ми розуміємо і знаємо, що війна і все, що може впливати на хід війни, а це фінансування армії, це забезпечення її і продовольством, і всім необхідним для проведення ефективних дій, також гуманітарна допомога державі. Я хотів би вам побажати від себе, не знаю, думаю, комітет теж підтримує, щоб ви все-таки навіть сьогодні в тих умовах завантаженості направили все-таки основні зусилля сьогодні на сьогодні, на оці моменти, які, на жаль, існують. І те, що наша слідча, там оперативно-слідча... тимчасова слідча комісія минулий раз вони цифри озвучували по-моєму: 90 мільярдів розкрадено було гуманітарної допомоги, ну, це ж ужас просто, це ж без чиновників цього не відбувається, погнило все там, в Києві там на кілька мільярдів і таке інше.

Щоб все-таки, незалежно від того, що, звичайно, від справ тих, які були порушені там 3-4 роки назад не можна від... не можна їх просто відкинути в сторону, але сьогодні є сьогодні. Сьогодні є такі питання, які, мені здається, що було б дуже корисно, якби ви всі резерви кинули сюди.

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую. Обов'язково врахуємо ваші пропозиції. До речі, щодо, доповнити, проблемних питань взаємодії, це також треба врегулювати, на нашу думку, на рівні законодавства, щодо проблемних питань розслідування злочинів, віднесених до нашої підслідності, іншими правоохоронними органами. Це питання потрібно буде також вирішити, так зване дублювання наших проваджень. Тому наші пропозиції також будуть надіслані, просимо підтримати, готові до обговорення, дискусії, тому що цей факт має місце, і, звичайно, в комунікації, використовуючи ті механізми, які в нас є визначені законом, ми його намагаємося вирішувати, але потрібно врегулювати, зрештою, поставити в цьому крапку, щоб злочини, підслідні Національному антикорупційному бюро, розслідувалися Національним антикорупційним бюро.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Олексію, будь ласка. Андрію, потім ви.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Доброго дня. Я продовжу тему тимчасових слідчих комісій. Я член ТСК по розслідуванню бездіяльності, зловживаннях органів економічної безпеки. І ми якраз розглядали кейс "чорного" зерна, експорту "чорного" зерна, продажу калію і натрію за явно заниженими цінами, причому вдвічі; про різні там конфіскації, невидачу і дерибан різних товарів: електроніки, ноутбуків і так далі.

І ми направляли, я так розумію, якісь матеріали, ну, ще не всі, але щось направляли. Ну, всі ці кейси – це суперрезонансні кейси. Там схема з ігоркою, яка охоплювала 9 банків, і там прямо на рівні топ-менеджменту це було все організовано, ці центри взаємозаліку з торговими мережами, про що казало СБУ, коли люди на заправках і в супермаркетах отримували зарплати фактично зі ставок користувачів різних тоталізаторів. Ну, отакі масштабні схеми, на десятки, сотні мільярдів доларів, ну, явно не могли відбуватися без якогось покровительства з боку топ-високопосадовців. І ці справи, я не знаю, це, може, ви розкажете, чия там підслідність, але частина точно не ваша і є великі побоювання, що вони будуть злиті і не будуть розслідуватися. Я так розумію, що ви можете розслідувати ще і дії посадовців тих органів, які розслідують ці справи. То я хотів, що запитати: по-перше, чи ви отримуєте...

КРИВОНОС С.Ю. Чи розслідуємо, чи ні?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Ні-ні.

По-перше, чи корисні вам взагалі, на ваш погляд, із досвіду взаємодії я думаю, що ви тільки як прийшли на посаду, але вам доповідали...

КРИВОНОС С.Ю. Я знаю, що наші детективи приймають, в тому числі залучаються до засідання Тимчасово слідчої комісії.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Да, я до того, що зараз ви помітили, напевно, що створено дуже багато слідчих комісій, тому що депутати дуже злі...

КРИВОНОС С.Ю. Тому що дуже штат малий НАБУ.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. ...на посадовців, і реально там по кожному напрямку є якісь ТСК. І ви можете самі пропонувати депутатам теми, до яких ви не можете дотягнутись з тих чи інших адміністративних причин і, можливо, якісь поради дасте щодо роботи ТСК, також дуже відкриті ми до цього. Це ви прокоментуєте.

Друге. Це я просто хотів уточнити цю статистику. Якраз був на форуму з суддями ВАКСУ нещодавно і там такий цікавий був слайд від ВАКСУ про те, що у 21-му році було 92 відсотки виправдовувальних вироків і в 22-му 12,5 відсотків і там ще дуже дивувало, що, як це там 22 відсотки фактично справ розвалюється. І ще судді ВАКСУ скаржаться, що навіть у випадках, коли справа явно програшна, то НАБУ йде на апеляцію, на касацію таким чином фактично перенавантажує судову систему. От хотілося, щоб прокоментували ще важливо декілька коментарів з приводу ваших взаємодій з судами і чи бачите ви, можливо, законодавчі якісь проблеми, чи, можливо, якісь роз'яснення Верховного Суду вам потрібні, щоб не робити ті всі постійні апеляції?

КРИВОНОС С.Ю. У даному випадку почну з кінця. Ми комунікуємо з ВАКС щодо проведення робочих зустрічей, щодо узагальнення практики і щодо типових там помилок або типових там висновків суду. Ця робота триває, наскільки я знаю, головні підрозділи детективів в активній комунікації на даному етапі.

Щодо цієї статистики я зараз не готовий прокоментувати, тому що, мені здається, що я десь чув, але чи це точно виходило від суддів ВАКС...

_____ . *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. Окей. Ну, 90 відсотків від двох вироків – це, мабуть... Чи від 50? 22 відсотки. Бо мені здалося, що ви сказали 90. Я щось трошки там... Ні, 22 відсотки. Це нереально. *(Загальна дискусія)*

_____ . Це, можливо, вони рахують ті вирoki, які не вступили в законну силу, там переважна більшість випробувальних вироків скасовують, тобто їх залишаються ті, що вступають у силу *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. І як вони рахують. Ну, це легко порахувати, там вироків не так багато, насправді все є в реєстрі судових рішень. І я не думаю, що ця статистика також вона у даному випадку релевантна.

_____ . Це більше прокурори ведуть цю статистику, ми тут точні цифри зараз не зможемо назвати, ми плюс-мінус орієнтувалися до *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. А якщо говорити про документування нами злочинів, збирання доказів і передачу матеріалів до суду, то детективи виконують максимально якісно цю роботу. І якщо припускаються помилок, ми враховуємо ту мотивацію при прийнятті рішень судом, в тому числі постановлення виправдувального вироку ми враховуємо, якщо він набрав

законної сили, ми враховуємо ті допущені, можливо, там недопрацювання, тому що вони можуть бути в роботі будь-якого органу і говорити про те, що їх немає, це було б нечесно. Тому вони, безумовно, є, ми робимо висновки, рухаємося, постійно узагальнюємо практику, постійно в нас працюють методичні відповідні підрозділи, які доводяться детективам. І зараз це теж у фокусі уваги керівництва бюро щодо посилення цієї методичної роботи в підрозділі детективів і обмін досвіду між підрозділами кращими практиками.

Щодо ТСК, так, я наскільки знаю, там Железняк очолює цю ТСК, до засідань цієї тимчасової слідчої комісії долучений заступник керівника підрозділу. Він активно працює з ТСК, допомагає, надає відповідні коментарі, ну консультації, тут не можна так сказати, матеріали, отримує ці матеріали, ми отримували від вас ці повідомлення, за деякими фактами дійсно триває також досудове розслідування.

Але ви правильно зауважили, що там така чимала кількість злочинів підслідна іншим правоохоронним органам, Державному бюро розслідувань, тому ж БЕБ. І треба розуміти, що там де є, очевидно ми бачимо перспективу, що там є топ-посадовці або там це злочин вчинений службовою особою, підслідним нам суб'єктом, то ми розслідуємо так само.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Можливо ТСК може якісь подання робити ...*(Не чути)*, якимось допомагати вам, підслідність щоб була ваша, бо якщо спільна підслідність, то якимось оці такі правові...*(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. Я розумію, ну ми не можемо замінити собою діяльність інших органів, чий підрозділ, в тому числі аналітичні, це ж в контексті того, що сказав Роман Валерійович до цього. Ну там питання відшкодування ПДВ або там блокування податкових накладних, якщо немає очевидної участі посадової особи в отриманні неправомірної вигоди або це під керівництвом цієї посадової особи, яка підслідна Національному антикорупційному бюро, відбувається, а це злочин, який вчиняється підприємцями – це ж підслідність іншого органу. Або якщо там цей суб'єкт, який вчиняє цей злочин, він підслідний не НАБУ – це так само повинно розслідуватися. Скажемо так, натягувати підслідність, теж негарна історія.

Андрій Володимирович, що ви тут доповните?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Нам би ресурс на свою підслідність.

КРИВОНОС С.Ю. Да, на свою підслідність, да.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Нам його і так не вистачає, а якщо ще брати не свою, ми, на жаль, не маємо такої змоги.

КРИВОНОС С.Ю. Безумовно, якщо ми бачимо перспективу, що ми можемо брати це провадження, ми його активно розслідуємо. Просто ми якісь речі зараз точно не можемо коментувати, да?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. От ця історія з калієм, от продали вони його за пів ціни від ринкової, чи натрій...

КРИВОНОС С.Ю. Це через АРМА який продавався?

ГОЛОВУЮЧА. Аміак.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. У нас в АРМА притягнули голову колишнього смотрящего з АРМА притягнули, у нас чотири епізоди там земля... *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. 400 мільйонів загалом.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. *(Не чути)* ...

ГОЛОВУЮЧА. Олексій має на увазі, що це просто, перепрошую, прокляте місце в якому ви розслідували, притягнули і в цей же час вони продовжували робити схожі речі.

_____. У нас є справи, те, що відбувається зараз теж, ми теж розслідуємо.

_____. *(Не чути)*... там, що була нарада в офісі. Піднімав представник, директор, мені здається, цього Припортового заводу, про те, що їм не відшкодують за зберігання і ціна ця нижча ніж потрібно.

Потім це все було проігноровано. В результаті нам все виставили за заниженою ціною. В результаті, по-перше, там втрати бюджету через те, що заводу не відшкодували збитки за зберігання...

КРИВОНОС С.Ю. Там ми отримували, мені здається, від вас повідомлення. Ми реєстрували, така заява до нас надходила саме по цьому факту.

_____. *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. Я більше того скажу, що ми скеровували, у нас же є така функція повідомляти про причини виникнення корупції. І там органи державної влади мають реагувати протягом 30 днів, надіслати нам мотивовану відповідь на нашу позицію. І тут робота також і депутатів, і уряду, в тому числі, системна, для того, щоб знищити нарешті корупцію в АРМА і зловживання на продажі цим арештованим майном.

_____. Якщо можна по АРМА. Ми направляли буквально нещодавно на Кабінет Міністрів подання про яке згадано. Там, наприклад, вся реалізація відбувається через біржу, яка зареєстрована, по-моєму, в місті Дніпро.

ГОЛОВУЮЧА. Придніпров'є, 21.

_____. У неї немає ні сайту, ні оголошень, що продається, але ж це адміністративні взагалі методи потрібно застосовувати для того, щоб це виправити в подальшому. Да, ми розслідуємо те, що вони там роблять, але для того, щоб це не повторялось, це потрібні адміністративні методи.

КРИВОНОС С.Ю. Ми точно скеровували відповідний лист, це було кінець, 26-27 березня. Чекаємо реакцію відповідно, але це системні зміни. Тобто боротьба з корупцією, це не постійно ловити на одних і тих же схемах одних і тих же людей. Якщо схема існує, будь ласка, злочинна організація в місті Одеса була ліквідована два роки назад, у нас проводилися там певні слідчі дії там за кордоном щодо окремих фігурантів. Зараз там буквально протягом 2021-2022 року виникла інша, там...

І це ж поки не буде системних змін в розподілі публічних фінансів, ресурсів громади, отримання дозвільної документації або реалізація арештованого майна, поки не буде цієї системної зміни, а це тут, вибачте, і до

вас в тому числі, народні депутати, такий заклик, да, поки цих системних змін до законодавства не буде, не буде ліквідована сама причина і умова. Ну, ми, окей, будемо розслідувати – це наша робота, але...

ГОЛОВУЮЧА. Так, колеги, відповідаю на справедливий заклик до народних депутатів і комітету, зокрема. І нагадую, колеги, що ми з вами декілька місяців тому в одному із законопроектів по АРМА, який перебуває на розгляді в комітеті, запропонували поправку, яка передбачає обов'язок АРМА - продаж, продаж арештованого, конфіскованого майна здійснювати через Prozorro.Продажі, не через "Придніпров'є-2021" – це така просто дивовижна для мене біржа, на якій не можна знайти оголошення, його там просто не існує. Єдиний спосіб знайти на цьому ресурсі оголошення, це якщо у вас є прямиий лінк на оголошення. Якщо у вас на конкретне оголошення. Якщо у вас його немає – забудьте, воно не гуглиться, воно не знаходиться на сайті "Придніпров'є-2021" і саме там, да, АРМА, на жаль, досі продає арештовані активи, в результаті – за заниженою ціною. Це, звичайно, ганьба.

Я думаю, що нам треба активізуватися з тим, щоби цей законопроект, в який ми вже з вами заклали вирішення проблеми, активізувати для розгляду у Верховній Раді України.

Колеги, в Андрія Одарченка було питання. Андрію, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО А.М. Да, да, дуже дякую за надане слово.

Доброго дня, шановні колеги! Перш за все я хочу привітати пана Семена! Вас призначено на дуже відповідальну посаду.

Я хочу зазначити, що з кожним роком авторитет НАБУ зростає. І це ми бачимо, і бачимо як чиновники різних рівнів і керівники правоохоронних органів поважають НАБУ, побоюються. Але хочу сказати про те, що економіку нашої держави будуть підіймати звичайні підприємці. І я погоджуюсь з паном Романом, з паном Анатолієм, що ми створюємо додаткові правоохоронні органи, а результату... ну, я не можу сказати, нам не звітують, але не дуже ми бачимо.

І що виходить? Що, ми знаємо, от є такі, припустимо, регуляторні, дозвільні, контролюючі органи, де всі знають, що багато років існує корупція, от всі знають про це. І у мене є пропозиція до вас. От ви правильно сказали, що боротьба з корупцією – це не тільки бігати за кимось. Моя пропозиція – залучати керівників регіональних правоохоронних органів. От якщо ви напишете листа, припустимо, будь-якому керівнику правоохоронного органу, регіональному, не державному, що, подивись, припустимо, Держпродспоживслужба наприклад, є там корупція чи ні. Я от подивлюсь на відповідь, яку він вам надішле. Припустимо, скаже "немає", да? А ви напишете керівнику внутрішньої безпеки цієї структури: подивись ти, там правильна відповідь була чи ні. І коли ця лавочка закрийється, прихлопнеться або АРМА, або іншими правоохоронними органами, тоді ми подивимося, як буде виглядати той керівник, коли ви наступного листа напишете, в іншому регіоні чи в тому ж, я думаю, що зовсім по-іншому будуть реагувати на всі ці питання.

Тому це така пропозиція. Якщо це можна робити, робіть, будь ласка. Якщо потрібна якась допомога, зміни в законодавстві, я думаю, що всі колеги підтримають всі ці питання. І бажаю вам дуже успіхів!

КРИВОНОС С.Ю. Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, дивіться, колеги! Романе, будь ласка, я дала всьому комітету можливість задати питання і нікого не... *(Шум у залі)*

Я перепрошую, така демократія на комітеті, що я навіть не можу слово взяти. *(Шум у залі)*

КРИВОНОС С.Ю. Ні, ми можемо...

_____ законопроект, щоб вас розширити, щоб ви були без них, бо їх теж треба чистити.

КРИВОНОС С.Ю. Ну, ми можемо без них. Вони приходять к нам.

_____ . Крім телефонів.

КРИВОНОС С.Ю. Да, крім телефонів.

До речі, це важлива історія, яка досі не вирішена, – це технічна реалізація положень законодавства, яке теж зусиллями комітету прийняте, щодо можливості самостійного прослуховування телефонів.

ГОЛОВУЮЧА. В 19-му році ми з вами колеги, восени 19-го року ми з вами в цьому комітеті зробили зміни до закону і в Раді ми з вами вже проголосували про можливість незалежного від СБУ прослуховування для Національного антикорупційного бюро. Пройшло 3,5 роки і незалежного прослуховування так і не сталося. І весь цей час СБУ пише листи НАБУ про те, що їм це не так і це не так, і давайте отаке технічне рішення, яке коштує всі мільярди світу, інакше ми взагалі ні на що не погоджуємося. І так ця ніжна переписка, перепрошую за грубість, продовжується 3,5 роки, а незалежного прослуховування так і нема.

_____ . Що робить?

КРИВОНОС С.Ю. Незалежне прослуховування визначене знову ж таки Державною антикорупційною програмою, там чіткі строки визначені. Я думаю, що будемо домовлятися, щоб все-таки було, тому що це потрібно виконувати закон. *(Шум у залі)* ... Державна антикорупційна програма вона все одно *(нерозбірливо)* з чіткими строками для виконання. І там у нас утворена, є процес, у нас утворена робоча група. В межах цієї робочої групи...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, роки 1,5 чи 2, то може задовго до війни утворена робоча...?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, це вже друга.

ГОЛОВУЮЧА. А, це вже друга робоча група. Прекрасно.

КРИВОНОС С.Ю. І буквально там вчора мені підготували якраз там чергового листа направити іншим, це ж не тільки НАБУ, там визначені співвиконавці Державної антикорупційної програми, іншим правоохоронним органам щодо практичної імплементації самостійного прослуховування. Я оптимістично як людина нова, яка не була долучена до цих процесів раніше...

ГОЛОВУЮЧА. До попередніх 25 робочих груп?

КРИВОНОС С.Ю. До попередніх робочих групі і до попередніх проблем, я оптимістично дивлюся на це, що рано чи пізно це питання вирішиться. Краще рано. Будемо докладати максимально зусиль. От побачимо, коли наступного разу зберемося, чи залишу я свій оптимізм, чи збережу я свій оптимізм.

ГОЛОВУЮЧА. Чесно кажучи, колеги, я скептична щодо того, що якщо зміни до закону не змусили СБУ виконати цю норму, то це змусить зробити Державна антикорупційна програма. Я думаю, що ми з вами мусимо ще раз подивитися насправді в закон і подумати, що можемо з цього приводу зробити.

КРИВОНОС С.Ю. Там є технічний нюанс і можемо окремо обговорити.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд.

КРИВОНОС С.Ю. На чому ми зараз зупинилися в даному питанні. І ви правильно говорите там, одне технічне рішення краще іншого і дорожче іншого, тому питання таке.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, мені здається, всі члени комітету мали можливість поставити своє питання. Я, як член комітету, також скористаюся цією можливістю, в мене ціла низка питань, якщо можна, буду по одному, щоб одразу питання-відповідь.

Перше. Я приєднуюся насправді до коментаря Вікторії щодо того, що необхідно пріоритезувати щодо того, що, мені здається, ключовий виклик зараз перед антикорупційним бюро, скажімо так, у відносинах із суспільством в цілому полягає в тому, що суспільство ніколи не прийме та, давайте чесно, не має приймати цю ситуацію, що між фактично вчиненням злочину і вироком проходить 7 років. І коли, власне, стається вирок, я перепрошую, але люди всі такі, хто це, хто це, що це за людина? У нас тут крадуть сьогодні на митниці, в податковій, я не знаю, при ухиленні від мобілізації, на лісі, продовжувати цей список можна дуже довго. І люди, безумовно, хочуть бачити розслідування щодо корупції сьогоднішньої і, безумовно, хочуть бачити їх швидко, хочуть бачити великі схеми і "велику" рибу.

Дякую вам дуже за розуміння того, що необхідно визначити пріоритети. Зрозуміло, що Кримінально-процесуальний кодекс, він насправді не дає можливості визначати пріоритети, да, поки-поки орган слідства має розслідувати все те, що дає ознаки злочину і відповідно все те, що внесено в ЄРДР. Разом з тим, ресурси обмежені і фактично з точки зору, власне, раціонального використання ресурсів і, з точки зору збереження довіри до органу, все одно пріоритезувати мусите. В мене питання, яким чином це буде відбуватися?

Тобто, чи у вас вже є система щодо того, як, власне, визначати пріоритети, як на практиці це працюватиме?

КРИВОНОС С.Ю. Зараз якраз напрацьовуємо чіткі визначення критеріїв. По-перше, я перше завдання, яке потрібно визначити, це вивільнити частину кадрового ресурсу і спрямувати його саме для досягнення цих цілей. Це перше, що потрібно зробити на мою думку і зараз ми над цим активно працюємо.

Друга частина, це розвантажити існуючий кадровий потенціал від зайвих задач, від бюрократичних задач. Це цифрові інструменти, це із завершенням впровадження кейсу у нас вивільниться робочий час для детективів, для того, щоб можна було концентруватися на аналітичній роботі, на оперативній роботі, на роботі з агентурою і іншими інструментами кримінального провадження в роботі детективу.

І ми зараз плануємо, буквально обговорюємо, поки обговорюємо, ми дуже обережно підходимо до будь-яких таких суттєвих змін Бюро. Оскільки, я ще раз підкреслюю, Бюро вважаю особисто ефективно працюючою і злагодженою структурою. І тому будь-які зміни, вони повинні бути тільки покращувати роботу бюро. Тому зараз працюємо над тим, щоб визначити чіткий критерій за яким ми пріоритезуємо досудові розслідування в тому чи іншому напрямку.

За результатами цієї роботи я вже готовий буду доповісти трохи згодом, але я думаю, що ви просто побачите її у вигляді результатів, які я сподіваюсь, і у мене є амбіція, як у директора, і амбіція у керівництва Бюро, вона завжди була. Це якомога більше викрити топкорупціонерів, як наслідок, менше корупції. Наша основна мета знешкодити, запобігти, побудова ефективної держави, вільної від корупції і суспільство. І це не просто слова.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Тоді, власне, я попрошу вас, коли буде готова, власне, система пріоритезації, то проінформувати про це комітет, бо це важливо. Я думаю, що це одне із насправді ключових питань, які також колеги чують при спілкуванні із виборцями, журналістами, да і, власне, це очевидне питання.

КРИВОНОС С.Ю. Все зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧА. Далі. По штатній чисельності і штатному розпису. Мені принаймні особисто абсолютно зрозуміло, що треба збільшувати чисельність. Разом з тим, я насправді, дуже вам вдячна за, як-то кажуть, пошук внутрішніх ресурсів. Тобто за те, що ви дивитесь в наявний штатний розпис і аналізуєте, де можна знайти, які, скажімо так, штатні одиниці можна перетворити, якщо так можна сформулювати...

КРИВОНОС С.Ю. На ударний кулак.

ГОЛОВУЮЧА. ...штатні одиниці детективів. Мені, чесно кажучи, здається, що пріоритет все-таки має бути на збільшеній кількості детективів, можливо, на збільшеній кількості криміналістів. Якщо я не помиляюсь, у вас є криміналістична лабораторія.

КРИВОНОС С.Ю. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Оцей підрозділ у першу чергу відповідно, хочу просто уточнити про збільшення кількості саме детективів. Про які є збільшення кількості саме детективів може йтися в рамках перегляду штатного розпису наявного в НАБУ на зараз?

КРИВОНОС С.Ю. У наявного зараз? Зараз пріоритетним є збільшення, перше, заповнення... Відповідаю крок за кроком, хоч доповню ту відповідь, яка стосувалася оптимізації структури. Ми попросили міжнародних партнерів

для того, щоб вони виділили або створили бортекспертів для того, щоб допомогти нам в роботі проведення такого аудиту, це не аудиту минулого, а аудиту функцій для того, щоб і зробити таку дорожню карту оптимізації процесів бюро і оптимізації штату.

Щодо вивільнення цих вакансій, які ми зараз бачимо, ми плануємо посилити саме оперативно-технічне управління. Це збільшить можливості наші на...

ГОЛОВУЮЧА. Оперативно-технічне це?

КРИВОНОС С.Ю. Це спостереження за нашими об'єктами, це проведення оперативно-технічних заходів, це прослуховування, це "наружка" так звана...

ГОЛОВУЮЧА. НСРД.

КРИВОНОС С.Ю. Да. І збільшення підрозділу аналітиків. Як зараз показує, аналітики на сьогоднішній день завантажені. Вони тісно співпрацюють з підрозділами детективів, за кожним підрозділом закріплений той чи інший аналітик і дуже багато роботи: це отримання відомостей із реєстрів, це аналіз там публічних закупівель, аналіз доступних публічних джерел і це досить серйозна робота, особливо, коли це там серйозна схемна корупція, то робота аналітика дуже розвантажує саме детектива, який концентрується виключно на досудовому розслідуванні, на підготовці процесуальних документів або на оперативній діяльності. Тому серед вивільнених вакансій ми плануємо збільшити саме кількість оперативників і кількість аналітиків. Іншим...

ГОЛОВУЮЧА. Тобто про збільшення кількості детективів поки за рахунок внутрішніх ресурсів, так скажімо, не ідеться?

КРИВОНОС С.Ю. Я думаю, Андрій Володимирович, і у нас такої прямо... завантаження на детективів є, завантаження на детективів є, але я думаю, що якраз в поміч детективам це буде саме збільшення аналітиків, які, ще раз повторююсь, вони працюють в даному випадку на детектива і на запит детектива, тому саме цим викликано. Це збільшить швидкість отримання необхідної детективу інформації і обробки її.

Ну, а оперативники – це додаткові наші очі, це тут тоже у нас є з цим проблеми і це якраз допомога детективам. Тобто це відокремлено не слід сприймати, той детектив, який безпосередньо є, здійснює досудове розслідування, йому якраз це... це йому помічники – там і оперативники, і аналітики, тому...

ГОЛОВУЮЧА. Ну, я десь, може, це розумію. Я просто звертаю увагу, що може виглядати трохи дивним той факт, що 700, якщо я не помиляюсь, у вас по закону гранична чисельність.

КРИВОНОС С.Ю. Да.

ГОЛОВУЮЧА. З них наразі детективів, поправте мене, якщо я помиляюся, 230-240?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Двісті сорок один.

КРИВОНОС С.Ю. Двісті сорок один, да, а там є призвані.

ГОЛОВУЮЧА. Двісті сорок один, який фактично є, не є призвані, тобто третина співробітників?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Ні, це по штату.

ГОЛОВУЮЧА. Це по штату. Окей. Двісті сорок один детектив – по штату. Це, ну, це скільки? Це третина десь, це може трохи дивно, скажімо так, виглядати.

КРИВОНОС С.Ю. Ну, у нас же там законом обмежена кількість посадових осіб...

ГОЛОВУЮЧА. Начальницького складу.

КРИВОНОС С.Ю. Начальницького складу, да. І в нас, знову ж таки, підкреслюю, є оперативники і є у нас ще інші підрозділи, які працюють під прикриттям. Це не слід забувати також.

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла. Я можу...

КРИВОНОС С.Ю. Тут я не зможу коментувати, тому що тут там обмежений в інформації.

ГОЛОВУЮЧА. Я можу тоді також попросити з комітетом поділитися, я не знаю як це правильно сформулювати, рішенням по оптимізації штату, дорожньою картою по оптимізації штату.

КРИВОНОС С.Ю. Обов'язково.

ГОЛОВУЮЧА. Бо нам важливо також цю інформацію мати...

КРИВОНОС С.Ю. Обов'язково.

ГОЛОВУЮЧА. ...тоді, коли буде розглядатися питання про збільшення чисельності.

КРИВОНОС С.Ю. Я тут підкреслюю, тут оптимізація за рахунок наявних вакантних посад у різних підрозділах і перерозподіл цих вакантних посад до підрозділу ОТУ і до підрозділу аналітики, а також за рахунок посад в апараті. Ми бачимо, що є можливість вивільнення вакансій за рахунок посад саме в Апараті Національного антикорупційного бюро, це ті, що не задіяні безпосередньо у розслідуванні злочинів або діяльності, спрямованій на підтримку діяльності детективів.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто організаційно-адміністративне забезпечення, за рахунок скорочення цього на користь розслідування.

КРИВОНОС С.Ю. Як би це не було, але це моє на сьогоднішній день і керівництва іншого бюро це завдання номер один для того, щоб пришвидшити досудове розслідування і посилити саме детективів. Я посилення ОТУ і аналітиків сприймаю в контексті посилення ГПД якраз Головного підрозділу детективів.

БУРМІЧ А.П. На одного детектива, я вибачаюся, скільки в середньому справ веде один детектив?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Біля трьох.

КРИВОНОС С.Ю. Але треба розуміти, що у нас же ж не оцінюється кількість проваджень, тому що у нас провадження складні. У нас же ж не такі провадження там за простим за одним там якимось епізодом доволі простим розслідується, ні, у нас там серйозна схемна корупція. Один детектив може

вести справу кілька років і бути завантажений повністю в ній, тому що купа експертиз, купа допитів. По одній тільки справі ПриватБанку проведено, тобто у звіті зазначено, більше 100 допитів і чимало там різних інших слідчих дій, і тимчасовий доступ, і обшуків, і допитів. Це все час, це все підготовка відповідних клопотань до суду.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я вас дуже прошу, давайте все-таки в мікрофони. У нас же є стенограма. Ми оприлюднюємо потім відео засідання комітету, бо все-таки має бути відкритим комітет, не зважаючи на війну.

Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Кажу, нам треба частіше зустрічатися не тільки на звітах, а іноді робити робочі зустрічі.

КРИВОНОС С.Ю. Без проблем.

ГОЛОВУЮЧА. Я це тільки підтримую, колеги. Я кожного дня в комітеті.

БУРМІЧ А.П. Це пропозиція також. Занесіть до протоколу.

ГОЛОВУЮЧА. Ми все заносимо в протокол і стенограму. Дякую дуже, Анатолій Петрович.

Ще кілька в мене питань, більше точкового характеру. E-case на якій стадії, запроваджено, не запроваджено, розкажіть, будь ласка.

КРИВОНОС С.Ю. Запроваджено вже два етапи. Обмін уже налагоджений з Єдиним реєстром досудових розслідувань, з Єдиним державним реєстром судових рішень частково. Розгортається, в процесі, до кінця року плануємо вже інтегруватись з так званою D3. І розробляється зараз, впроваджується активно більше 70 шаблонів процесуальних документів. Вже опрацьовано, Андрій Володимирович, 10, да, завантажено? Приблизно 10 уже в системі шаблонів. Десь приблизно 10 уже шаблонів, планується ще 70. Активно працюємо з... *(Не чути)* в цьому напрямі. Дякую за допомогу партнерам.

Залучені... треба ж ще паралельно ці детективи, які у нас відповідають за розгортання системи, і керівники підрозділів, вони ще ж і здійснюють безпосередньо свою основну роботу. Є там певні технічні нюанси, пов'язані з залізом, так би мовити, з інфраструктурою.

Ну, до кінця року, як мені доповідали підрозділи ІТ і ті особи, які відповідають, і перший заступник в тому числі, який курує цей напрям, що до кінця року плануємо вже завершити впровадження.

ГОЛОВУЮЧА. Це було би дуже добре, бо ми, в принципі, достатньо давно ухвалили цей закон. І тут якраз в НАБУ і САП є можливість бути моделлю для інших правоохоронних органів, мається на увазі в частині e-case, та і, власне, бажано і в усіх інших частинах також. Тому важливо це зробити.

Ще питання в мене. Чи ви проводите, чи плануєте проводити атестацію детективів-аналітиків? І якщо так, то яким чином це буде організовано?

КРИВОНОС С.Ю. Саме аналітиків?

ГОЛОВУЮЧА. Детективів-аналітиків. Ну, ви просто сказали, що вони працюють разом, я планувала про детективів тільки спитати, але...

КРИВОНОС С.Ю. Вони не зовсім працюють, у аналітиків інша функція, вони просто забезпечують діяльність. Умовно кажучи, є частина підрозділу аналітиків, які працюють на стратегічну аналітику з ... (*нерозбірливо*) або працюють в напрямі перевірки, наприклад, вони залучені дуже часто до конкурсних процедур, тобто вони перевіряють, або до процедур призначення на посади категорії "А", да, те, що визначено там законодавством. Вони перевіряють цих осіб, а це також відіймає у них доволі таки серйозну частку ресурсу.

ГОЛОВУЮЧА. Яку частину? Я повернуся до свого питання по атестації.

КРИВОНОС С.Ю. Да, сейчас я відповім, да.

ГОЛОВУЮЧА. Ви можете сказати яку частину, ну, приблизно хоча б, робочого навантаження аналітиків складає якраз оця робота по перевірці учасників конкурсів?

КРИВОНОС С.Ю. Я, якби знав би, що така буде концентрація уваги – я б запросив би керівника управління аналітики, но я думаю, що це віднімає, на мою думку, те, що вивчив я вже станом на даний час, це займає десь приблизно 10 відсотків часу окремих підрозділів, якщо в розрізі управління аналітики, від 10 до 20. Вони були завантажені певний період часу в зв'язку із перевіркою суддів, потім там, ну, воно, це навантаження коливається.

ГОЛОВУЮЧА. А як ви працюєте...

КРИВОНОС С.Ю. Але основне навантаження у них - якраз забезпечення запитів детективів, це основне.

ГОЛОВУЮЧА. А як ви прогнозуєте, може змінитися це їх навантаження? Ви просто згадали про суддів, я сподіваюсь, що вже нарешті запуститися Вища кваліфікаційна комісія суддів.

КРИВОНОС С.Ю. Може, може.

ГОЛОВУЮЧА. І тоді буде ітися про 2,5, якщо я не помиляюся, тисячі вакансій суддів.

КРИВОНОС С.Ю. Якщо я не помиляюся, там уже величезна робота управлінням аналітики пророблена. Я можу помилятися, зараз неготовий. Я, Анастасія, можу сказати вам там це в робочому порядку.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Давайте в робочому порядку.

КРИВОНОС С.Ю. Це дані по підрозділу управління аналітики, в мене зараз немає.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте в робочому порядку.

КРИВОНОС С.Ю. Знаю точно, знаю точно, що в день... що вони так само розподілені на кілька підрозділів і аналітики закріплені за окремими відділами в головному підрозділі детективів, отримують запити безпосередньо від керівника відділу, опрацьовують його щодо отримання там відомостей з реєстру, знову ж таки, повторююсь, або складання більш складних аналітичних схем. І там завантаженість доволі серйозна, там є що оптимізувати в самому процесі, там і впровадження сучасних електронних

інструментів. І тут нам дуже потрібно там, скажімо, нам зараз потрібно і ми комунікуємо з партнерами щодо закупівлі додаткових 100 комп'ютерів, щоб вони змогли нам надати ці 100 комп'ютерів. Ми розуміємо, що за рахунок бюджетних коштів ми зараз це зробити не можемо, тому що це суттєво прискорить обмін інформацією між детективами і аналітиками, тому що ці комп'ютери потрібні для функціонування там певних баз даних у закритому сегменті.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто йдеться про спеціальні комп'ютери.

КРИВОНОС С.Ю. Да. Ні-ні, спеціальні комп'ютери, якими будуть забезпечені частина детективів.

Другим блоком планується оптимізувати процес обміну між цими відділами детективів і підрозділом аналітики, тому що там ми бачимо теж певні недоліки в частині там надмірної, можливо, на нашу думку, забюрократизованості цього процесу. І ми хочемо посилити цей обмін, щоб він був якомога більш швидкий, зараз над цим працюємо. А додаткові аналітики, це якраз додаткова одиниця, яка буде допомагати роботі просту аналітику - отримувати, наприклад, дані там виписки, витяги, а більш складну аналітику будуть робити досвідчені працівники.

ГОЛОВУЮЧА. Так.

КРИВОНОС С.Ю. А, ні, на конкурс там, якщо у нас проходить якийсь серйозний конкурс, он мені Поліна Олександрівна підказує, то у нас до 20 відсотків може доходити навантаження, тоді випадає частина велика детективів, тому що тут уже більш широка перевірка.

ГОЛОВУЮЧА. Детективів?

КРИВОНОС С.Ю. Ой, вони там теж у нас є детективами... аналітиків, да, будемо їх так називати, тому що там серйозна перевірка це і по перетинам кордонів, і по базах даним по нерухомому майну, і по реєстрах декларації – там серйозний спектр і потім ще складання цієї довідки. Це займає час.

ГОЛОВУЮЧА. А у мене тоді зустрічне питання з точки зору антикорінфраструктури, просто аналогічне, от те, що ви сказали робить НАЗК в рамках перевірки інформації і має робити теж саме...

КРИВОНОС С.М. Так.

ГОЛОВУЮЧА. ... в рамках спецперевірки, чи у нас не відбувається певне дублювання. Я не кажу, що ви щось робите не так, я намагаюся з точки зору оптимізації державних органів, їх функцій і витрат відповідно на виконання цих функцій, зрозуміти чи немає десь тут помилки, не закралася?

КРИВОНОС С.М. Я вам більше того скажу, що нам від САП почали надходити запити на проведення моніторингів до аналітиків і щодо отримання відомостей з баз даних там щодо нерухомого майна і таке інше. Ми буквально з ГПД на дня відпрацьовували, що потрібно зробити робочу нараду...

ГОЛОВУЮЧА. ГПД – це головний підрозділ детективів.

КРИВОНОС С.М. Головний підрозділ детективів. Що потрібно робити спільну нараду якраз з НАЗК і з Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, тому що вони ж по необґрунтованим активам, вони є...

ГОЛОВУЮЧА. Просто НАЗК повсюдно звітує, що вони всіх перевіряють і шукають активи і аж "гай шумить".

КРИВОНОС С.Ю. Ми хочемо зробити робочу нараду, тому що у НАЗК є ті самі доступи і вони можуть надавати ті самі витяги і передавати їх САП.

ГОЛОВУЮЧА. І в них є спеціальні люди, які, наскільки я розумію, ходять на роботу для того, щоби це робити.

КРИВОНОС С.Ю. Так. І я знаю, що ми комунікували з ними, вони більше 100 матеріалів направляли до прокуратури, САП, але я думаю, що доцільніше було б все-таки залучити до цієї розмови, до звітування, саме НАЗК...

ГОЛОВУЮЧА. Давайте тоді ми окремо про це поговоримо.

КРИВОНОС С.Ю. І Антикорупційну прокуратуру, я думаю, що без них говорити про цю тему...

ГОЛОВУЮЧА. Окей.

КРИВОНОС С.Ю. Я точно знаю, що це потрібно вирішувати і треба комунікувати, тому що ця ситуація дійсно існує.

ГОЛОВУЮЧА. По атестації детективів, перш ніж до аналітиків я повернуся, я спитала, чи ви проводите, чи плануєте і якщо да, то яким чином це виглядатиме?

КРИВОНОС С.Ю. На сьогоднішній, на найближчі пів року, в планах щодо атестації детективів і аналітиків, поки немає. Основна концентрація – це уваги якраз на оптимізації загалом процесів і оптимізації роботи бюро.

Говорити про окремих посадових осіб, окремих детективів або аналітиків, поки що до атестації визначеної законом, я поки не буду.

ГОЛОВУЮЧА. Окей, почула, тобто зараз такого не планується?

КРИВОНОС С.Ю. Ні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

До аналітиків повертаючись, чи вони здійснюють пошук активів за кордоном?

КРИВОНОС С.Ю. В даному випадку ми використовуємо ресурси Держфінмоніторингу.

ГОЛОВУЮЧА. Держфінмоніторинг, тобто не АРМА, а Держфінмоніторинг?

_____. Ну АРМА також долучена там у нас.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Досить мало надходить інформації в цьому напрямку, а наші аналітики іноді теж це роблять, якщо мають доступ до відповідних баз даних.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто питання в чому, питання в тому, що, скажемо так, потрібно далі будувати спроможність, чи нема доступу до баз? Бо щодо доступу до баз, мені здається, це вирішуване питання, ні?

Тільки, пане Андрію, якщо можна, в мікрофон.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Там є, я не можу теж до кінця компетентно відповісти на це питання, тому що це все-таки окремий підрозділ, але наскільки я знаю, там є бази, які, наприклад, платного доступу вимагають, є

бази, доступ до яких може бути здійснений тільки за IP-адресою тих країн, в яких ці бази функціонують, тобто там у кожному випадку є і певні свої обмеження.

ГОЛОВУЮЧА. Але переважно по пошуку активів за кордоном ви звертаєтеся до фінмону?

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Ми звертаємося і до фінмону. У нас є взаємодія, так звана "police to police", безпосередньо з правоохоронними органами інших країн, тобто ми можемо обмінюватися запитами. Для того, щоб це було, мало доказове значення, ми можемо направляти міжнародно-правові доручення по допомозі, тобто вживаємо всі можливі заходи в цьому напрямку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

ЛИСЕНКО П.О. Якщо ви дозволите, більше того, у нас є співпраця з міжнародними партнерами, які час від часу проводять нам тренінги саме з цього питання, тому що це було, починаючи з 15-го року, як аналітикам шукати інформацію, тому що інколи просто люди не знали, що за кордоном є бази, де можна... безкоштовні, якими скористатися, як приклад.

Нещодавно Світовий банк, наприклад, він також проводить час від часу певні тренінги і показує, де що є за кордоном, які бази, якими навіть на безкоштовній основі можуть користуватися наші аналітики. І насправді це, ми спілкувалися з керівником управління аналітики, це на багато, я зараз не скажу в процентах, але це на багато підвищило їх ефективність, тому що вони це роблять зараз, вони не сидять і не дивляться, а що ж можна зробити. Вони заходять, вони знають, як, куди і з якою метою де що знайти, де закритий сегмент, де відкритий сегмент. Тому, завдячуючи нашим міжнародним партнерам, наша якість в тому числі щодо пошуку активів також дуже підвищена.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Тут іще слід додати, що партнери організували нам останній тренінг дуже гарний по криптовалютам. І у нас там 15 осіб зараз відряджені якраз для участі в цьому тренінгу. І саме підвищення кваліфікації, тому що зараз злочини вчиняються, дуже часто використовуються сучасні цифрові інструменти, тому тут потрібно бути на крок попереду для того, щоб ефективніше викривати ці злочинні схеми. Тому працюємо.

ЛИСЕНКО П.О. Якщо ви дозволите, то таке навчання проводиться не лише для детективів НАБУ, а, зазвичай, ми кооперуємося із САП для того, щоб і прокурор САП, і детектив НАБУ були на рівному інтелектуальному рівні, якщо можна так сказати щодо конкретних, дуже специфічних тем. І зараз у нас є ідея для того, щоб залучити максимально суддів ВАКС, тому що ми розуміємо, що, якщо ми надсилаємо...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, до яких саме навчань?

ЛИСЕНКО П.О. Наприклад, по криптовалюти.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. По криптовалюти.

ЛИСЕНКО П.О. Тому ми розуміємо, що ваксівські судді також мають бути залучені, тому що вони також мають мати дуже специфічні знання,

вміння і навички для того, щоб оцінювати матеріали, які надсилаються, в тому числі з НАБУ та САП.

ОЛОВУЮЧА. До речі, нам треба буде ще тісніше попрацювати, коли ми будемо працювати над змінами до законодавства по декларуванню, а це фактично вже. Для того, щоб ми правильно виписали, що з криптовалют, точніше, як правильно декларувати криптовалюти, який обсяг інформації потрібно в декларації зазначати, і головне, як це потім перевіряти. Я маю на увазі в рамках повної перевірки.

Будь ласка, мікрофон.

_____. Займався, займаюся тематикою в парламенті. Зараз же ж, ви знаєте...

_____. Майнінгом займався, чи чим?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги!

_____. Зараз, може ви знаєте, є директива Європейського парламенту, точніше проект з приводу криптовалют, і Нацкомісія з цінних паперів, зараз робоча група при ній створена в яку з СБУ входять з різних органів влади, з фінмону. Готується інша версія проекту про віртуальні активи законопроекту, а у нас були передбачені поправки щодо декларування виходячи з чинного Закону "Про віртуальні активи". І зараз протягом декількох місяців буде вже новий по суті, він майже, на 70 відсотків чи на 80 повністю новий. Нам потрібно буде з нього взяти блок про віртуальні активи і знову його інкорпорувати в антикорзаконодавство. Чи щонайменше, щоб ви або НАЗК брали участь в доопрацюванні цього нового законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю без "або" – і НАБУ, і НАЗК. Розслідувати в підсумку, потім все одно НАБУ, а перевіряти НАЗК.

_____. Може, якщо ви можете якийсь контакт, я...

КРИВОНОС С.Ю. Я всі контакти, я візитівку свою залишу. Поліна Олександрівна, я пропоную її визначити, як відповідальним комунікатором з членами комітету. Якщо погоджуєтесь, Анастасія Олегівна, ви не проти...

ГОЛОВУЮЧА. Це ваша структура це...

КРИВОНОС С.Ю. Ну я ж узгоджую. Я узгоджую, за.

_____. А ще я хотів уточнити, а хто тренінги проводив по віртуальним активам, по криптовалютам?

ЛИСЕНКО П.О. Компанія?

_____. Ну компанія, чи організація, не знаю, хто?

ЛИСЕНКО П.О. Дві організації. Одна організація – це ...*(нерозбірливо)* американського посольства. Інша організація – це Світовий банк. І якщо необхідна конкретна компанія, то я можу уточнити.

ГОЛОВУЮЧА. Ще, якщо можна, у мене кілька питань, я довго чекала, по...

_____. Кілька, а ви казали...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я вас не перебивала.

КРИВОНОС С.Ю. Я, до речі, повторюся, ми уточнили, он мені колеги підказують, 4,6 відсотка виправданих. За нашою інформацією, я так розумію, що зараз прокурори САП нам надали 4,6.

ГОЛОВУЮЧА. До речі, мені здається, да, в інтерв'ю нещодавньому голови суду також були дані про більше ніж 90 відсотків обвинувальних, якщо я правильно пам'ятаю.

Так, колеги, давайте, будь ласка, з'ясування цих цифр.

КРИВОНОС С.Ю. З ВАКС, да.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте це з'ясування цифр відкладемо на потім. Але є все-таки одна цифра, яку я би хотіла з'ясувати, економічний ефект від діяльності Антикорупційного бюро. Чому це важливо? Бо дуже часто закидають, скажемо так, що НАБУ державі коштує більше, ніж НАБУ державі відшкодовує.

Ми звичайно пояснюємо, що одна із таких превентивних функцій НАБУ також в тому, щоби, перепрошую за просторіччя, але просто так є, щоби боялися красти і це не дуже, скажемо так, економічний ефект від страху красти, його не сильно обрахуєш, але все-таки нам потрібно рахувати економічний ефект. Тому скажіть, будь ласка, які з цим справи?

КРИВОНОС С.Ю. Я зачитаю конкретні цифри, які визначені у звіті, він є до речі публічним – це 1 мільярд 866 мільйонів гривень у другому півріччі 2022 року економічний ефект склав. А з них: 1,2 мільярда відшкодовано державним підприємствам, 3,4 мільйона гроші та майно конфісковані за рішенням суду в дохід держави, ну і там інші, 3,6 мільйона – це цивільна конфіскація.

ГОЛОВУЮЧА. Це за півріччя 1,8 мільярда, ви сказали, да?

КРИВОНОС С.Ю. Це за півріччя, да. Відшкодовано...

ГОЛОВУЮЧА. А річні витрати на НАБУ, якщо я не помиляюся, десь близько мільярда, да?

КРИВОНОС С.Ю. Але це ж має також іще ефект це в другому півріччі було.

ГОЛОВУЮЧА. Я розумію.

КРИВОНОС С.Ю. Треба розуміти, що це залежить в тому числі дуже багато від роботи і від постановлення вироків, і від затвердження угод.

ГОЛОВУЮЧА. Це все зрозуміло. Але загалом, мені здається, динаміка хороша виглядає. Якщо я не помиляюся, десь близько мільярда бюджет річний НАБУ, то, виходить, ви за пів року окуповуєте фактично майже два річних бюджети.

КРИВОНОС С.Ю. І плюс ще не прямий вплив, і не прямий економічний ефект від закриття тих чи інших корупційних схем.

Ну, от, наприклад, знову ж таки повторюся, остання укладена угода з одним із обвинувачених у справі щодо спроби підкупу керівника прокуратури САП на 100 мільйонів гривень, це тільки сплачено за угодою. А ще треба згадати, що сума цієї неправомірної вигоди, яка намагалася передавати, вона була конфіскована на початку війни, це майже більше 6 мільйонів доларів.

ГОЛОВУЮЧА. Це епізод з одним із колишніх міністрів часів Януковича.

КРИВОНОС С.Ю. Ваш покірний слуга прораховував, за моїми скромними підрахунками, коли я був викривачем, то також економічний ефект від однієї, тобто від цієї затвердженої угоди, це конфісковані 120 тисяч доларів неправомірної вигоди, це, якщо я не помиляюся, 30 мільйонів на армію дронів. Тобто там сумарний економічний ефект теж там доволі серйозний.

ГОЛОВУЮЧА. Ще по двом кейсам в мене питання і на цьому мій перелік питань на сьогодні принаймні закінчується. Чи ви можете, що, в рамках таємниці слідства безумовно щось сказати комітету про те, як триває розслідування по сумнозвісним закупівлям яєць за 17 гривень, я перепрошую? Це просто вже увійшло в хрестоматії, на жаль, це увійшло і нічого хорошого в цьому немає, це страшний сором. Ми ще в січні цього року ми заслуховували міністра оборони по цій ситуації і, власне, тоді, коли гримнув цей скандал, НАБУ вийшло з інформацією про те, що по своїм матеріалам ще до журналістського матеріалу, НАБУ зареєструвало провадження. І це якраз, мені здається, гарний приклад того, що працює НАБУ своїми методами, і, перепрошую, не пасе задніх. Що по прогресу цього розслідування? Чи можете щось сказати? Ще раз з усією повагою до таємниці слідства.

КРИВОНОС С.Ю. Андрій Володимирович.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Розслідування триває. Це як раз та історія, яка вимагає об'єктивно дуже великого обсягу роботи. Тому що ми фактично повинні дослідити поставки на всі військові частини за рік, умовно кажучи, тому що ця історія почалася не в цьому році, а в 2022 ще році. І тому зараз ми проводимо якраз аудит і збираємо документи з тих військових частин, які фактично були замовниками цих продуктів.

І при цьому всьому, також ми написали теж листи про усунення причин та умов, тому що там диявол, як кажуть, криється в деталях, бо от такі зловживання стали можливими у зв'язку з тим, що закуповувались по факту не продукти, а послуги, тобто...

ГОЛОВУЮЧА. А насправді? А постачалися продукти.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. А насправді 98 відсотків ціни – це продукти, а 2 відсотки послуги. Але з послугами ніхто там з якихось великих постачальників, ніхто не хотів зв'язуватись і тому брали участь дуже обмежене коло суб'єктів господарювання.

_____. ... (Не чути)

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Да-да.

_____. І немає ... (Не чути), це за рахунок цього, просто немає конкуренції.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧА. Тобто, ще раз. Колеги! Я правильно розумію, що з того, що ви зараз бачите, 98 відсотків складової ціни – це насправді продукт, тобто товар. Не охолодження про яке нам довго розповідали, не пакування, не доїння корови, я щиро перепрошую...

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Не доставка, да. Це саме продукти харчування, 2 відсотки – це послуги.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто фактично, все-таки так виглядає, що йдеться про банальну, огидну переплату за таку, за фактично товар і спробу це прикрити міфічними, не існуючими послугами.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. І більш того, в цих 98 відсотках продуктів, фактична кількість, яка в реальності постачається, вона менше третини.

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. От є каталог в якому, якщо я не помиляюся, там чи 400 чи 600...

ГОЛОВУЮЧА. 409 позицій.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Да, 400 позицій і з них в реальності постачається не більше третини. І якраз на цій третині ціна вища, ніж ринкова суттєво, а на тих продуктах, які ніколи не постачаються, вона нижча ринкової, але по цій ціні ніхто їх не продає.

ГОЛОВУЮЧА. Ми на міжвідомчій робочій групі Мінекономіки неодноразово обговорювали це питання з Міноборони і звертали їх увагу на те, що, власне, велика частина схеми, я наполягаю на тому, що саме це слово я можу використати, криється саме в каталозі. На жаль, Міністерство оборони поки нуль заходів вжило для того, щоб...

_____ . Як і сьогодні.

ГОЛОВУЮЧА. Да, абсолютно вірно.

_____ . Вже було оприлюднено по чому він купує той минтай, але супер порядний Резніков чомусь...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, на жаль, ситуація така, що після скандалу із яйцями по 17 гривень, Міноборони перейшло від закупівель яєць за 17 гривень до закупівель яблук по 51 гривні кілограм. І, да, ця система не змінюється.

_____ . Значить не знайшли або не хочуть знайти того, хто дуже розумний.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я правильно розумію, що це поки все, що ви можете сказати за рахуванням таємниці слідства?

КРИВОНОС С.Ю. Можемо ще сказати те, що до нас приходив нещодавно запит якраз з приводу системи функціонування цих закупівель і ми якраз цю позицію висловили, що це є корупційним ризиком.

ГОЛОВУЮЧА. Корупційний ризик, є каталог на 409 позицій.

КРИВОНОС С.Ю. Є включення сюди, по-перше, послуг, а по-друге, те, що, дійсно, з великого каталогу в реальності використовується досить мала частина, це ми і прописали.

_____ . Це ми написали навіть як зауваження.

Андрій Володимирович, ми якраз це написали як зауваження додаткові до проекту внесення змін до порядку здійснення закупівель. Ми ініціативно попросили звернути увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Мається на увазі ця постанова 1275, якщо я не помиляюся, це про особливості оборонних закупівель урядова.

_____ . Кабмінівська.

_____ . Кабмінівська, вони зараз її там, мені здається...

ГОЛОВУЮЧА. Вони зараз, наскільки мені відомо, дублюють в цій кабмінівській постанові те, що ми вже ухвалили як закон про необхідність публікації інформації про ціну за одиницю, ми якраз з колегами тут співавтори цього закону.

_____ . Ми проактивно, щоб ви просто мали на увазі, написали це в якості зауважень.

ГОЛОВУЮЧА. Я можу попросити це переслати також на комітет?

_____ . Да.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Гарзд.

_____ . Анастасія Олегівна, я вибачаюся, питання в цьому кейсі закупівля.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо можна, в мікрофон.

ІВАНІСОВ Р.В. Ми зверталися до керівника НАБУ, до Семена Юрійовича всім комітетом стосовно компанії, яка теж по закупівлям. Тобто витребували ви цю справу у Служби безпеки чи вам теж надали таку собі відповідь як нам відповіли?

ГОЛОВУЮЧА. Наскільки я знаю, наскільки я пам'ятаю точніше була відповідь НАБУ щодо того, що вони вивчають інформацію про справи для того, щоб ухвалити рішення про витребовування. Правильно?

ІВАНІСОВ Р.В. Там сто відсотків факт. Тобто це я доповідав і там все прислали...

ГОЛОВУЮЧА. Романо, з усією повагою, я також люблю казати сто відсотків факт, але давайте все-таки визнавати, що сто відсотків факт для нас і сто відсотків факт, який може бути доведений допустимий доказами...

_____ . Це по флягам? Ні. Це по харчуванню? А, да, було...

_____ . Ми знаємо це провадження, ми взяли звітти ту інформацію, яка нам корисна для нашого розслідування, а саме провадження ми не хочемо забирати, тому що вони там прийняли певні процесуальні рішення, нехай вони далі за них відповідають.

ГОЛОВУЮЧА. Але ці факти ви розслідуєте в рамках свого провадження.

_____ . Розслідуємо і інформацію звітти взяли.

_____ . Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Це зрозумілий в принципі підхід того, що коли НАБУ витребує все провадження, наскільки я розумію, то потім НАБУ відповідає за, наприклад, ті помилки, які могли би бути зроблені слідством у цьому провадженні до того, як воно перейшло в НАБУ.

_____ . Це вже смішно так працює одне кримінальне провадження, друге, одної компанії третє, вони одне замазали, друге замазали й третє замазали тут, да, і тут бамц четверте .. *(Не чути)*

_____ . Це ж ми...

ІВАНІСОВ Р.В. І НАБУ, і СБУ доповідає, що, да, у нас є кримінальне провадження, ми його розглядаємо, розглядаємо.

_____. Ну, це про те, що я говорив, це проблема дублювання наших проваджень і ...

ІВАНІСОВ Р.В. Давайте розширимо офшорами, щоб ...

_____. Ми тільки "за". Роман Валерійович, ми тільки "за". Ми уже підготували насправді... Ми підготували законопроект зараз узгодимо і ми готові його фактично з вашого дозволу, якщо ви готові направляти, щоб ви його реєстрували.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ще одне в мене питання останнє на сьогодні. Скажіть, будь ласка, з того, що можете сказати, знову ж таки з урахуванням таємниці слідства, що по так званій справі "Укрнафти". Я знаю, що були приватними компаніями компенсовані заборгованості, які до того вважалися безнадійними. Це, до речі, також економічний ефект...

_____. Да, тут у звіті відображено, до речі.

ГОЛОВУЮЧА. ... були підозри чи рухається вже, до того ж справа може вже в осяжному майбутньому, коли я кажу осяжному, то я насправді мають на увазі в дуже швидкому, може бути передано до суду.

_____. Так, в принципі ми вже вийшли, я думаю, на фінальну стадію і ближчими, я думаю, точно місяцями, будемо завершувати досудове розслідування.

А з приводу відшкодування...

ГОЛОВУЮЧА. Місяцями?

_____. Місяцями, да.

А з приводу відшкодування там дійсно було відшкодування талонами на нафтопродукти. Але зараз це відшкодування стало предметом нового кримінального провадження, тому що ці талони виявилися абсолютною пустишкою. Вони не можуть бути отоварені, тобто вони не отоварюють їх, ті компанії, які їх емітували. Тобто вони їх зарахували, собі на баланс поставили там по певній вартості, але, коли "Укрнафта" намагається їх оприбуткувати, тобто на заправці заправитись, то талони не дійсні.

Тому це ще одне...

ГОЛОВУЮЧА. І заправка називається системи "Укртатнафта", да, я так припускаю? Я можу це сказати, ви цього не казали, це я висловила припущення.

_____. Я можу сказати, що це афілійовані заправки з так званої групою "Приват", я думаю це цілком коректно.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Гарзд, колеги, на цьому у мене, в принципі, все по питанням. Організаційно ми на момент ми заслухали з вами Звіт Національного антикорупційного бюро. Я наступному питанні, на наступному комітеті, перепрошую, буду просити колег взяти до відома цей звіт, щоби було рішення комітету по цьому. Тоді ми домовились, що певна інформація буде додатково комітету надана, по результатам цього засідання. Я відповідно звернуся до НАБУ із запитом по цьому.

І, власне, напрямок співпраці ми обговорили, тоді так по цьому і рухаємося, да?

КРИВОНОС С.Ю. Тоді ми проактивно найближчим часом зашлемо, з вашого дозволу, розроблений нами проект закону і просимо членів комітету підтримати нас в цій не легкій справі.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. Дякуємо, дякуємо дуже, колеги, на цьому завершуємо на сьогодні.